

Automatinis išvadų vertimas

VILNIAUS UNIVERSITETO RELIGIJOS KRYPTIES STUDIJŲ 2024 M. SAUSIO 28
D. IŠORINIO VERTINIMO IŠVADŲ NR. SV4-10 IŠRAŠAS

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

RELIGIJOS STUDIJOS

Vilniaus universitetas

IŠORĖS VERTINIMO IŠVADOS

Ekspertų grupė:

1. Ekspertų grupės pirmininkas: Peter Jonkers (parašas)
2. Akademinis narys: Šimo Šokčevič
3. Studentų atstovas: Gustė Stakeliūnaitė

SKVC koordinatorius: Greta Misevičiūtė

2024 m. parengta ataskaita
Ataskaitos kalba: anglų kalba

TURINYS

I. ĮVADAS	3
1.1. VERTINIMO PROCESO PROCEDŪRA	3
1.2. EKSPERTŲ GRUPĖ	4
1.3. VIZITAS	4
1.4. VERTINIMO APLINKYBĖS	5
II. KRYPTIES STUDIJŲ PROGRAMOS	6
III. VERTINIMAS BALAIS PAGAL PAKOPĄ IR VERTINAMĄJĄ SRITĮ	7
III. STUDIJŲ KRYPTIES ANALIZĖ	7
1 SRITIS: STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS	7
1 SRITIS: IŠVADOS	11
2 SRITIS: MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS	13
2 SRITIS: IŠVADOS	15
3 SRITIS: STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA	16
3 SRITIS: IŠVADOS	18
4 SRITIS: STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS	19
4 SRITIS: IŠVADOS	22
5 SRITIS: DĖSTYTOJAI	23
5 SRITIS: IŠVADOS	25
6 SRITIS: STUDIJŲ MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	26
6 SRITIS: IŠVADOS	27
7 SRITIS: STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS	28
7 SRITIS: IŠVADOS	30
IV. APIBENDRINIMAS	33
V. IŠSKIRTINUMO PAVYZDŽIAI	34

I. ĮVADAS

1.1. VERTINIMO PROCESO PROCEDŪRA

Lietuvos aukštosiose mokyklose (VŠĮ) studijų kryptių vertinimai grindžiami:

- Švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtinta Studijų išorinio vertinimo ir akreditavimo tvarka, vertinimo sritimis ir rodikliais;
- Studijų kryptių išorinio vertinimo metodika, patvirtinta Studijų kokybės vertinimo centro (SKVC) direktoriaus;
- Europos aukštojo mokslo erdvės kokybės užtikrinimo standartais ir gairėmis (ESG).

Vertinimu siekiama padėti aukštosioms mokykloms nuolat tobulinti studijų procesą ir informuoti visuomenę apie studijų krypties programų kokybę.

Vertinimo objektas - visos konkrečios studijų krypties programos. Kiekvienai studijų pakopai pateikiamas atskiras vertinimas.

Vertinimo procesą sudaro šie pagrindiniai etapai: 1) Aukštosios mokyklos atliekamas savęs vertinimas ir parengiama savianalizės suvestinė (SER); 2) vertinimo komisijos vizitas į aukštąją mokyklą; 3) vertinimo komisijos parengiamos išorinio vertinimo išvados (EER); 4) aukštosios mokyklos atliekama EER peržiūra; 5) Studijų vertinimo komisijos atliekama EER peržiūra; 6) SKVC priimamas sprendimas dėl akreditacijos; 7) apeliacijos procedūra (jei ją inicijuoja aukštoji mokykla); 8) tolesni veiksmai, įskaitant aukštosios mokyklos parengiamą rekomendacijų įgyvendinimo pažangos ataskaitą.

Pagrindinis vertinimo proceso rezultatas – ekspertų grupės parengtas EER. Aukštajai mokyklai siunčiamas EER projektas, kad ji galėtų pareikšti savo nuomonę apie faktines klaidas. Po to išvadų projektą tvirtina išorinis Studijų vertinimo komitetas, veikiantis prie SKVC. Patvirtinus EER, juo remiamasi priimant sprendimą dėl akreditacijos. Jei aukštoji mokykla nesutinka su vertinimo rezultatais, ji gali pateikti apeliaciją. Remdamasis patvirtintu EER, SKVC priima vieną iš šių akreditavimo sprendimų:

- **Akreditacija suteikiama 7 metams**, jei visos vertinimo sritys įvertinamos išskirtinai (5 balai), labai gerai (4 balai) arba gerai (3 balai).
- **Akreditacija suteikiama trejiems metams**, jei bent viena vertinimo sritis įvertinama patenkinamai (2 balai).
- **Neakredituota**, jei bent viena vertinimo sritis įvertinta nepatenkinamai (1 balas).

Jei studijų kryptis ir ciklas **anksčiau buvo akredituoti 3 metams**, pakartotinis studijų krypties ir pakopos vertinimas pradedamas ne anksčiau kaip po 2 metų. Po pakartotinio studijų krypties ir pakopos vertinimo SKVC priima vieną iš šių sprendimų dėl studijų krypties ir pakopos akreditavimo:

- Akredituoti likusiam laikotarpiui iki kito studijų krypties ir pakopos vertinimo, bet ne ilgiau kaip ketveriems metams, jei visos vertinimo sritys įvertintos išskirtinai (5 balai), labai gerai (4 balai) arba gerai (3 balai).
- Neakredituoti, jei bent viena vertinimo sritis įvertinta patenkinamai (2 balai) arba nepatenkinamai (1 balas).

1.2. EKSPERTŲ GRUPĖ

Ekspertų grupė buvo paskirta pagal SKVC direktoriaus patvirtintą Ekspertų atrankos procedūrą.

Ekspertų grupės sudėtis buvo tokia:

1. Ekspertų grupės pirmininkas: Peter Jonkers
2. Akademiniis narys: Šimo Šokčevič
3. Studentų atstovas: Gustė Stakeliūnaitė

1.3. VIZITAS

Apsilankymas vietoje surengtas 2024 m. spalio 14 d.

Per apsilankymą vietoje įvyko susitikimai su šiais darbuotojais ir suinteresuotosiomis šalimis:

- Fakulteto (-ų) vadovai ir administracijos darbuotojai
- Grupė, atsakinga už SER parengimą
- Dėstytojai
- Studentai
- Absolventai ir socialiniai partneriai, įskaitant darbdavius.

Vertimo nereikėjo, susitikimai vyko anglų kalba.

1.4. VERTINIMO APLINKYBĖS

Aukštosios mokyklos apžvalga

Vilniaus universitetas (toliau - VU, Universitetas), įkurtas 1579 m., yra seniausia ir didžiausia aukštoji mokykla Lietuvoje. Universitetą sudaro 15 pagrindinių akademinėjų padalinių (11 fakultetų, 1 institutas, 1 centras, 1 akademija ir 1 verslo mokykla) ir 12 pagrindinių neakademinėjų padalinių. 2023 m. spalio 1 d. duomenimis, VU dirba 5523 darbuotojai (iš jų 2632 dėstytojai), studijuoja apie 23 600 studentų.

Universitetas siūlo bakalauro, magistrantūros ir doktorantūros studijas humanitarinių, socialinių, gamtos, medicinos ir sveikatos priežiūros bei technologijos mokslų srityse. Vykdoma daugiau kaip 90 bakalauro ir vientisųjų studijų programų bei 110 magistrantūros ir profesinių (pedagoginių) studijų programų.

Studijų krypties apžvalga

Religijos srities studijas vykdo Filosofijos fakultetas (toliau taip pat FPHS, fakultetas), kurį sudaro penki institutai (Azijos ir transkultūrinių studijų institutas, Filosofijos institutas, Psichologijos institutas, Sociologijos ir socialinio darbo institutas, Edukologijos institutas) ir aštuonios katedros. Vienas iš jų - Kontinentinės filosofijos ir religijos studijų katedra (toliau - katedra), vykdanči Religijos studijų magistrantūros studijų programą (toliau - programa).

Programos dėstytojai prisideda prie žurnalo Religija ir kultūra (Religija ir kultūra) leidybos, būdami jo redaktorais arba redakcinės kolegijos nariais. Siekiant užtikrinti mokslinių tyrimų rezultatų skaidrą ir skatinti bendradarbiavimą, organizuojamos vietinės ir tarptautinės mokslinių tyrimų konferencijos, tarptautiniai seminarai, praktiniai seminarai, forumai, taip pat viešos paskaitos. Religijotyros krypties doktorantūros studijų Lietuvoje nėra, todėl Programą baigę studentai gali stoti į filosofijos, kultūrologijos, edukologijos, sociologijos ar menų istorijos ir teorijos doktorantūros studijas.

Programa veikia nuo 1994 m., kai atsirado Religijos studijų magistrantūros programa (įregistruota 1997 m.). Nuo 2000 m. programa kelis kartus buvo tobulinama ir atnaujinama.

Ankstesni išoriniai vertinimai

2011 m. ir 2020 m. buvo atlikti programos išorės vertinimai. Po paskutinio vertinimo Programa buvo akredituota 3 metams. Ankstesnio (-ių) vertinimo (-ų) rekomendacijos ir jų įgyvendinimas aptariami savianalizės suvestinėje.

Vertinimo metu naudoti dokumentai ir informacija

Aukštoji mokykla paprašė pateikti toliau nurodytus dokumentus ir (arba) informaciją prieš apsilankymą vietoje arba jo metu:

- Savianalizės suvestinė ir jos priedai
- Baigiamieji darbai

Papildomi informacijos šaltiniai, kuriais naudojosi ekspertų grupė:

Peržiūros grupė naudojo šiais papildomais informacijos šaltiniais:

- Atnaujinta 1, 2, 3, 4 ir 9 priedėlių versija.

II. SRITIES STUDIJŲ PROGRAMOS

Antroji pakopa/LTQF 7

Studijų programos pavadinimas	Religijos studijos
Valstybės kodas	6211NX030
Studijų tipas (kolegija / universitetas)	Universitetinės studijos
Studijų forma (dieninės / iššęstinės studijos) ir nominali trukmė (metais)	2 studijų metai dienine forma, 2 studijų metai
Programos apimtis ECTS	120
Kvalifikacija (laipsnis ir (arba) profesinė kvalifikacija)	Humanitarinių mokslų magistras
Studijų kalba	Lietuvių kalba
Priėmimo reikalavimai	Bakalauro laipsnis
Programos registracijos data	1997.05.19 Nr. 565
Pastabos (įskaitant pastabas apie jungtinį ar tarpdisciplininį programos pobūdį, teikimo būdą)	-

III. VERTINIMAS PAGAL CIKLĄ IR VERTINIMO SRITIS

Religijos studijų krypties antrosios pakopos studijos vertinamos neigiamai.

Ne.	Vertinimo sritis	Vertinimo taškai
1.	Studijų tikslai, studijų rezultatai ir turinys	2
2.	Mokslo (meno) ir studijų veiklos sąsajos	3
3.	Studentų priėmimas ir parama	3
4.	Studijavimas, studijų pasiekimai ir absolventų užimtumas	3
5.	Dėstytojai	3
6.	Materialieji ištekliai	4
7.	Studijų kokybės valdymas ir viešinimas	2
Iš viso:		20

IV. STUDIJŲ KRYPTIES ANALIZĖ

1 SRITIS: STUDIJŲ TIKSLAI, REZULTATAI IR TURINYS

1.1. Programos yra suderintos su šalies ekonominiais ir socialiniais poreikiais bei aukštosios mokyklos strategija.

FAKTINĖ PADĖTIS

1.1.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai atitinka visuomenės ir (arba) darbo rinkos poreikius.

VU Religijos studijų programa (toliau - Programa) skirta religijos analizei, atsižvelgiant į jos daugialypiškumą, istorinę raidą ir įvairias apraiškas šiuolaikiniame amžiuje. Programoje daugiausia dėmesio skiriama įtampai tarp sekuliarizacijos ir tolesnio religijos egzistavimo šiuolaikinėje visuomenėje. Metodologiniu požiūriu Programoje naudojamos naujausios teorinės šioje Programoje dalyvaujančių disciplinų įžvalgos. Šiai programai būdingas tarpdisciplininis ir nekonfesinis, konkrečiai filosofinis požiūris į religijos fenomeną (SER, p. 8f.).

Galimybės toliau plėtoti programą yra susijusios su nuolatiniu dėmesiu teorinės religijos sampratos persvarstymui, naujų pasirenkamųjų dalykų integravimu, reagavimu į šiuolaikinio pasaulio iššūkius, susijusius su religija, ir religijos tyrimų sklaida visuomenėje. Pastarasis aspektas lemia praktinę šios programos pusę, t. y. patį religijos studijų specialistų poreikį visuomenėje, taip pat jų įtaką visuomenės nuomonei ir pačiai kultūrai (SER, p. 9).

Atsižvelgiant į pastarojo meto pokyčius Lietuvos visuomenėje, iškilo būtynybė iš naujo, iš tarpdisciplininės ir nekonfesinės perspektyvos, persvarstyti Lietuvoje vyraujančios katalikybės santykius su kitomis krikščioniškomis konfesijomis ir nekrikščioniškomis konfesijomis. Ši programa yra vienintelė tokio pobūdžio programa, siūlanti tokį požiūrį į dabartinę visuomeninę situaciją, todėl yra unikali Lietuvoje. Siekdama pagerinti Programos kokybę, ji remiasi kitų Europos šalių panašių programų patirtimi (SER, p. 10f.).

Programos studijų rezultatai sudaro vieną nuoseklią visumą - ugdomi gebėjimai savarankiškai formuluoti problemas, kylančias skirtingų religijotyros disciplinų sandūroje, kūrybiškai taikyti, nuolat tobulinti ir atnaujinti tarpdisciplinines religijos srities žinias. Tarpdisciplininis religijos studijų pobūdis

reikalauja, kad pagrindiniai gebėjimai būtų ugdomi visapusiškai ir sistemiškai studijuojant disciplinų visumą (SER, p. 11f. ir 1, 2 rev. ir 4 rev. priedai).

Vienas iš svarbiausių potencialių darbdavių ir įvairių socialinių partnerių keliamų reikalavimų yra tas, kad šios programos absolventai turėtų pakankamai žinių ir supratimo apie religinio gyvenimo aspektus ir religijos vietą kultūroje ir visuomenėje, gebėtų analizuoti įvairius kultūrinius procesus, turinčius religinį aspektą, suprastų kultūrinius, politinius ir socialinius procesus ir jų sąveiką su religijos sritimi, taip pat turėtų bendravimo tarp religijų įgūdžių (SER, p. 12). Darbdaviai Programoje išskiria šiuos pagrindinius interesus: (1) gebėti teikti konsultacijas religijos klausimais; (2) išmanyti krikščionybės ir kitų religijų istoriją; (3) gebėti vesti ir palaikyti tarpreliginį dialogą bei santykius tarp asmenų ir institucijų; (4) gebėti stebėti ir analizuoti religijos situaciją sekuliarizacijos ir globalizacijos procesų paveiktame daugiakultūriame pasaulyje; (5) atstovauti ir ginti tradicinių ir kitų religinių bendruomenių atstovus Lietuvoje (SER, 13).

Specialistų, turinčių gilių religijos srities žinių, poreikis yra daugiau nei akivaizdus konkrečiai šia sritimi besidomintiems mokslininkams, tačiau visuomenėje šis poreikis dažnai suvokiamas tik formaliai, ne visada įvertinant būtinybę siekti įgyti profesinę kompetenciją religijos srityje. Todėl Programa ne tik atsiliepia į formalų religijos srities specialistų poreikį šiuolaikinėje Lietuvos visuomenėje, bet ir užsibrėžė tikslą nustatyti religijos srities specialistų profesinės kompetencijos standartus valstybės institucijoms ir įstaigoms ir taip paveikti viešosios erdvės požiūrį į religiją apskritai.

Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis, 55 % programos absolventų įsidarbina iš karto po studijų baigimo, o kita dalis tęsia doktorantūros studijas įvairiose srityse. Programą dažnai renkasi kitų aukštųjų mokyklų religijos studijų ar teologijos absolventai, taip pat kitų humanitarinių mokslų - pirmiausia filosofijos, istorijos, žurnalistikos ir filologijos - programų bakalaurai, taip pat teisininkai, ekonomistai, kartais gamtos ar technikos mokslų bakalaurai (SER, p. 13).

1.1.2. Programos tikslai ir studijų rezultatai yra suderinti su aukštosios mokyklos misija, tikslais ir strategija.

Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai skirti įgyvendinti Universiteto misiją "stiprinti Lietuvos ir pasaulio pažinimo ir kūrybinį potencialą, puoselėti akademinės ir kitas dvasines bei socialines vertybes, ugdyti aktyvius ir atsakingus Lietuvos piliečius bei visuomenės lyderius" ir atitinka 2021-2025 m. plane nustatytus strateginius prioritetus. Programos studijų rezultatais siekiama ilgalaikio VU tikslo - kad absolventai gebėtų spręsti visuomenės problemas. Programoje dėstomi dalyko vienetai (moduliai) yra skirti tarpdisciplininėms žinioms integruoti ir (arba) tarptautinio turinio studijoms ir ilgalaikiam tikslui "Tarpdisciplininiai ir tarptautiniai moksliniai tyrimai ir studijos" (SER, 13f. p., 10 priedas) įgyvendinti.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 1.1.)

Tarpdisciplininis ir nekonfesinis programos pobūdis neabejotinai atitinka Lietuvos visuomenės, kuri ilgainiui tapo vis labiau sekuliari ir religiška įvairi, poreikius. Kadangi tai vienintelė tokio pobūdžio programa Lietuvoje, ji taip pat yra unikali. Be to, Programa iš dalies atitinka VU misiją, ypač stiprinti Lietuvos pažintinį ir kūrybinį potencialą.

Programos ryšiai su darbo rinka už akademinės bendruomenės ribų yra silpni: trys absolventai, su kuriais apklausė ekspertų grupė, yra doktorantai, o bendra absolventų užimtumo apžvalga rodo, kad 2020-2023 m. laikotarpiu bendra dauguma jų taip pat studijuoja doktorantūroje (SER, p. 50). Be to, Programoje nėra oficialaus darbdavių ir socialinių partnerių indėlio. Dėstytojai ir darbdaviai patvirtino silpną Programos ryšį su darbo rinka, nors pastarieji nemanė, kad tai kelia problemų, nes, jų nuomone, studentus į šią Programą traukia egzistencinės priežastys, o ne siekis padidinti savo, kaip specialistų, galimybes už akademinės bendruomenės ribų.

Be to, nors programa yra tarpdisciplininė, apimanti filosofijos, religijos antropologijos, (ne)krikščioniškų religijų istorijos, krikščioniškos religijos ir meno modulius, jai trūksta empirinio ir praktinio aspekto. SER, p. 20, teigiama, kad Programa orientuota į aukšto lygio teorines studijas, o praktinis studentų susidūrimas su religiniu gyvenimu šiuolaikinėje Lietuvos visuomenėje nenumatytas.

Vieninteliai empiriniai Programos moduliai yra *pasirenkamieji* kursai "Baltų pasaulėžiūra: Tyrimų perspektyvos" ir "Religijos sociologija" (SER, p. 11f., 1 priedas, 2 red., 4 red. ir 10 red.; pastarojo kurso aprašymo apžvalgoje nėra). Taigi, bendra Programos sandara rodo, kad studentams iš esmės paliekama teisė susieti teorines įžvalgas, kurių jie mokosi kursuose, su empirine religinio/sekuliacinio kraštovaizdžio Lietuvoje tikrove.

Šios išvados paaiškina, kodėl dėstytojai, darbdaviai ir socialiniai partneriai mano, kad ši programa silpnai susijusi su darbo rinka už akademinės bendruomenės ribų ir kodėl dauguma absolventų baigę studijas pradeda doktorantūros projektą. Visų pirma, ekspertų grupė mano, kad abejotina, ar programa gali įgyvendinti daugumą pagrindinių darbdavių interesų (ypač Nr. 1, 3, 4 ir 5), jei absolventai neturi jokio praktinio pasirengimo.

Galiausiai, dėl teorinio pobūdžio ir praktinio mokymo trūkumo abejotina, ar programa gali tinkamai prisidėti prie vieno iš ilgalaikių VU tikslų įgyvendinimo, t. y. kad jos absolventai gebėtų spręsti visuomenės problemas.

Visi šie trūkumai jau buvo pastebėti ankstesniame vertinime ir įtraukti į trūkumų sąrašą (žr. 2021 m. EER, p. 9, 14, šį SER, p. 24), tačiau iki šiol jie nebuvo pakankamai pašalinti (Programos peržiūros, kurių įgyvendinimas buvo numatytas 2024-2025 m., buvo atidėtos iki 2025-2026 m.). Apibendrinant galima teigti, kad nors Programa neabejotinai yra unikali, jos aktualumas Lietuvos visuomenei ir jos poreikiams bei suderinamumas su kai kuriais ilgalaikiais VU tikslais yra ribotas.

1.2. Programos atitinka teisinius reikalavimus, o studijų programų turinio sandara, turinys, mokymo ir mokymosi bei vertinimo metodai leidžia studentams pasiekti studijų tikslus ir studijų rezultatus.

FAKTINĖ PADĖTIS

1.2.1. Programos atitinka teisinius reikalavimus

Pagal SER, p. 15f, Programa parengta ir šiuo metu vykdoma vadovaujantis (1) Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašu, (2) Bendrųjų reikalavimų studijų teikimui aprašu, (3) Studijų ciklų aprašu, (4) "Religijos studijų krypties" aprašu ir Universiteto studijų reglamentu. Visos šios srities studijos atitinka teisės aktų reikalavimus (išsamiai apžvalga pateikta SER, p. 15f, 1 lentelėje). Išsamūs visos programos ir atskirų studijų dalykų planai pateikiami 2 ir 10 priedėliuose.

1.2.2. Programos tikslai, studijų rezultatai, mokymo ir (arba) mokymosi bei vertinimo metodai yra suderinti.

Pagal SER, p. 16f., programa atitinka universitetinių studijų tipą, nes suteikia sistemingų žinių ir įgūdžių, pagrįstų teoriniu mokymu ir moksliniais tyrimais. Be to, Programa atitinka akademinis reikalavimus, susijusius su tikslais, numatomais studijų rezultatais, struktūra ir turiniu. Programos atitiktį ciklo, akademiniam ir (arba) profesiniam reikalavimams užtikrina universiteto veiklos sistema ir tai, kad SP dėstytojai yra aktyvūs nacionalinio ir tarptautinio lygmens mokslininkai.

Programos dalykų struktūros logika atitinka Programos tikslus, uždavinius ir ugdomus gebėjimus. Ją sudaro trys privalomųjų dalykų grupės: religijotyros disciplinos, religijos filosofijos disciplinos ir disciplinos, apimančios dogmatikos istoriją ir sistematiką:

- (1) Religijos studijų modulius sudaro *Religijų istorija I ir II*.
- (2) Religijos filosofijos modulius sudaro *religijos filosofija, dialogo filosofija, Postmetafizinė mintis ir religijos problema, Šiuolaikinės religijos problemos Religijos filosofija: Krikščioniškoji etika: nihilizmas ir sekuliarizacija*.
- (3) Moduliai, apimantys *dogmų istoriją ir sistematiką I, II, III*

Be šių privalomųjų modulių, yra grupė pasirenkamųjų modulių, kuriuos sudaro religijos studijų, religijos filosofijos ir religijos bei kultūros santykį tiriančių disciplinų moduliai. Privalomųjų ir pasirenkamųjų modulių skirstymas pasirinktas tam, kad studentai galėtų susitelkti į juos labiausiai dominančius dalykus arba religijos studijų aspektus, kurie labiausiai reikalingi jų profesinei veiklai (SER 17f).

SER 18 pažymima, kad programa iš esmės buvo atnaujinta po 2021 m., o šie pakeitimai turi būti įgyvendinti 2024-2025 m. (šių pakeitimų apžvalga pateikta 3 priedėlyje rev.). Šiuos pokyčius paskatino 2021 m. EER rekomendacijos ir mažėjantis Programos populiarumas tarp studentų, kurį lėmė per didelis dėmesys teologiniams kursams (SER 18f.). Tai reiškia, kad SER (16f. ir visame dokumente) nebeatitinka Programos turinio reikalavimų.

1.2.3. Studijų programa užtikrina nuoseklų studentų kompetencijų ugdymą

2 lentelėje (SER, p. 19 ir toliau) apžvelgiamas studentų darbo krūvio pasiskirstymas. Mokslinių tyrimų projektai ir baigiamųjų darbų vienetai yra įtraukti į privalomųjų kursų vienetų darbo krūvį. Programos kontaktinių studijų valandų apimtis sudaro apie 27,3 % viso studentų darbo krūvio. Studentams tobulėjant, gilinant studijų krypties teorines žinias ir gerinant tiriamojo darbo įgūdžius, daugiau laiko pradedama skirti savarankiškam darbui. Savarankiškam darbui skiriamos užduotys ir kontaktinio darbo metu atliktų rezultatų aptarimas tampa vienu iš studentų pažangos užtikrinimo ir stebėsenos būdų. Paskutiniuose semestruose studentams suteikiama daugiau laisvės praktiškai pritaikyti įgytas žinias ir įgūdžius savarankiškai atliekant didesnės apimties tyrimus.

Remiantis SER, p. 20f. ir 2 rev., 4 rev. ir 10 rev. priedėliais, modulių turinys ir paskirstymas per semestrus užtikrina nuoseklų bendrųjų ir dalykinių gebėjimų ugdymą. Moduliai susieti į darnią visumą pagal mokymosi rezultatus, ir kartu jie palaipsniui veda prie religijos studijų magistro laipsnio. Programą sudaro šiuolaikinės ir aktualios disciplinos, apimančios įvairius religijos studijų aspektus. Atsižvelgiant į šiuolaikinėse religijos studijose vyraujančias modernias metodologijas, programa supažindina studentus su tarpdisciplininių religijos studijų ypatumais. Praktiniu ir teoriniu požiūriu programa supažindina studentus su šiuolaikinėse religijos studijose vyraujančiomis metodologijomis ir moko jas naudoti integruotai. Tokia tarpdisciplininė Programos sudėtis lemia jos profesionalumą, unikalumą ir aktualumą šiuolaikinei Lietuvos visuomenei. Kartu ši sudėtis sukuria svarų pagrindą siekti pagrindinių gebėjimų, kuriuos siekiama išugdyti.

Programos tikslas - rengti aukštos kvalifikacijos religijotyros specialistus, vadovaujantis tarpdisciplininiu ir nekonfesiniu požiūriu. Studentai įgyja gebėjimą savarankiškai formuluoti ir siūlyti su religija susijusių problemų, kylančių teologijos, religijos filosofijos ir religijotyros sankirtoje, sprendimus, gebėjimą konstruoti argumentus ir juos aptarti, gebėjimą kūrybiškai taikyti teorines žinias religijos srityje ir praktinius įgūdžius profesinėje veikloje, savarankiško mokymosi kompetenciją, reikalingą tolesnėms studijoms (SER, p. 21).

Programos rezultatai pasiekiami per visus studijuojamus dalykus. Visi moduliai prisideda prie bendrųjų ir dalykinių kompetencijų ugdymo ir užtikrina jų nuoseklumą. Studijų metodai atitinka Programos tikslus ir leidžia pasiekti numatomus bendruosius ir specialiuosius rezultatus. Pagrindiniai studijų metodai yra paskaitos (probleminis mokymas), seminarai (diskusijos, pristatymai, klausimų kėlimas, kritinė nagrinėjamų problemų analizė) ir individualus darbas, kurio metu studentai renka ir nagrinėja medžiagą pristatymams, tiria ir analizuoja pirminius šaltinius ir literatūrą, susijusią su konkrečiais problemineis klausimais, rengia kursinius darbus. Be to, studentai savo gebėjimus lavina individualiai, konsultuodamiesi su kurso dėstytojais, o rengdami magistro darbą - su magistro darbo vadovu (SER, p. 22).

Studentai vertinami per baigiamuosius arba tarpinius egzaminus; taip pat vertinami jų pranešimai ir kursiniai darbai bei konstruktyvus dalyvavimas diskusijose. Vertinimo metodai ir jų kriterijai yra susiję su bendrųjų ir dalykinių gebėjimų ugdymu. Vertinimo būdai nurodyti dalykų aprašuose, kurie pateikiami 10 priede rev. Numatomi Programos bendrieji ir dalykiniai rezultatai ir jų suderinamumas su numatomais kurso dalių rezultatais, studijų metodais ir vertinimo metodais pateikiami 2 priede.

1.2.4. Užtikrinamos galimybės studentams individualizuoti studijų programą pagal savo asmeninius mokymosi tikslus ir numatytus studijų rezultatus.

Programa suteikia šias galimybes studentams individualizuoti savo studijas:

- laikytis individualaus studijų plano, kurį turi patvirtinti SPC pirmininkas.
- Dalyvaukite akademinuose mainuose.
- Studijuoti įvairias užsienio kalbas kaip neakademinis kursus.

- Pasirinkti vienerių metų pedagoginių studijų programą (be Religijos studijų programos).
- Programoje yra 30 kreditų pasirenkamųjų modulių.

1.2.5. Baigiamieji darbai (taikomieji projektai) atitinka srities ir pakopos reikalavimus

Magistro darbu siekiama ugdyti gebėjimą identifikuoti mokslines problemas, kompetenciją savarankiškai ir tinkamai atlikti mokslinius tyrimus religijotyros srityje, juos pristatyti rengiant ir ginant magistro darbą. Baigiamiesiems darbams vadovauja Programos dėstytojai, o jų temoms turi pritarti Programos SPK. Specialus kursas (Mokslinis tiriamasis darbas) parengia studentus rašyti baigiamąjį darbą. Taip užtikrinamas temos nuoseklumas ir numatomas jos turinio, susijusio su studijų sritimi, pateikimas (SER, p. 23; tezių pavadinimų sąrašą žr. 5 priede).

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 1.2.)

Senoji programa, kuri tebegalioja 2024-2025 m., ir patikslinta programa, kurios įgyvendinimas iš pradžių buvo numatytas 2024 m., tačiau buvo atidėtas iki 2025 m., atitinka teisinius reikalavimus (patikslintą programą žr. 2 priedėlio rev.). Kalbant apie senąją Programą, tai patvirtino studentų atstovas SER komandoje, dėstytojai ir studentai. Šio atidėjimo priežastis yra ta, kad 2024 m. į pirmuosius Programos metus neįstojo nė vienas mokinys.

Atskirų modulių lygmenyje mokymo/mokymosi ir vertinimo metodai yra suderinti su studijų rezultatais (2 rev., 4 rev., 10 rev. priedėliai).

Ekspertų grupė nustatė, kad dėl rimtų SER trūkumų buvo sunku įvertinti visą Programos struktūrą. Aiškindama Programos pagrindimą, SER nuolat mini senąją Programą (žr. SER, p. 16, 17, 19, 20, 21, 43, 49 ir kt., taip pat žr. 1.2.2 punktą) ir tik prabėgomis pamini (SER, p. 18f.), kad senoji Programa buvo iš esmės peržiūrėta: privalomieji moduliai *Dogmos istorija ir sistematika I, II, III* buvo pakeisti trimis naujais moduliais (*Biblija kaip antropoteologinis pasakojimas, Krikščionybės istorija, Dieviškumo samprata klasikinėje antikoje*), taip pat planuojami du nauji pasirenkamieji kursai (*Religijos sociologija, Religija ir nusikalstamumas*). Šiuos pokyčius paskatino 2021 m. išorinio vertinimo rekomendacijos ir mažėjantis Programos populiarumas tarp būsimų studentų, kurį iš dalies lemia "tam tikras vidinis pačios Programos nesuderinamumas, kai didelė privalomosios Programos dalies dalis orientuota į teologinius kursus, kuriems didelė dalis stojančiųjų net nėra pasirengę" (SER, 19). Be jokios abejonės, dėl šių pakeitimų Programa tapo mažiau teologinė, ir studentai bei absolventai juos vienareikšmiškai palankiai įvertino, tačiau kadangi SER vis dar koncentruojasi į senąją Programą, jis nepagrindžia, ar ir kaip dėl šių pakeitimų Programa tapo labiau koncentruota ir subalansuota, kaip buvo rekomenduota 2021 m. ERS (žr. 2021 m. ERS, p. 14f).

Ekspertų grupės įspūdj, kad programa nepakankamai koncentruota ir subalansuota, sustiprino tai, kad per pokalbius su SER komanda, dėstytojais, studentais ir absolventais atrodė, jog visi skirtingai suvokia programos tikslus ir privalumus. Filosofijos fakulteto vadovybė ekspertų grupei taip pat sakė, kad Kontinentinės filosofijos ir religijos studijų katedros, kuri yra atsakinga už Programos vykdymą, integracija į platesnį Filosofijos institutą (kol kas) nėra gerai integruota, todėl tai kenkia Programos nuoseklumui. Be to, dėl labai mažo studentų skaičiaus (0 pirmaisiais metais, 2 antraisiais Programos metais) ir labai skirtingos jų studijų patirties, lūkesčių ir pageidavimų dėstytojams beveik neįmanoma išlaikyti savo kursų kryptingumą. Akivaizdus dėmesio stokos požymis yra baigiamųjų darbų temos, kurios keliais atvejais prieštarauja tarpdisciplininiam ir nekonfesiniam Programos pobūdžiui: iš 2021-2023 m. laikotarpiu iš viso septynių baigiamųjų darbų trys yra grynai filosofiniai, o vienas - teologinis (5 priedas). Kai ekspertų grupė dėl šio nenuoseklumo pasipriešino dėstytojams, jie atsakė, kad paprasčiausiai reagavo į studentų pasiūlymus. Paskutinis nepakankamo Programos dėmesio pavyzdys - galimybės studentams individualizuoti savo studijų programą (žr. 1.2.4 punktą). Dauguma jų yra labai protingos, tačiau pirmoji (vadovautis individualiu studijų planu, kurį turi patvirtinti SPC pirmininkas) suformuluota taip atvirai, kad, atrodo, leidžia studentams savo Programą sudaryti taip, kaip jiems atrodo tinkama. Pokalbiai su studentais ir absolventais patvirtino šį komisijos įspūdj.

Apskritai, ekspertų grupė mano, kad ši programa nėra tvari, nes ji nepakankamai orientuota į teorinius ir empirinius (praktinius) modulius ir jų pusiausvyrą, silpnai susieta su darbo rinka ir joje nuolat mokosi labai mažai studentų.

1 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa		X			

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. *Tarpdisciplininis ir nekonfesinis programos pobūdis.*

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. *Programos dėmesys nepakankamas ir neaiškus dėstytojams, studentams ir absolventams. Dėstytojai mažai bendrauja tarpusavyje, nes atrodo, kad visi jie pirmiausia rūpinasi savo kursais ir kompetencijos sritimis.*

Tolesniam tobulinimui

1. *Programai trūksta aiškaus ryšio su darbo rinka už akademinės bendruomenės ribų. Tai galima pagerinti įvedant praktinius, taikomuosius modulius. Norint tai įgyvendinti, Programoje reikia stiprinti struktūrinius ryšius su socialiniais partneriais ir darbdaviais.*

2 SRITIS: MOKSLO (MENO) IR STUDIJŲ VEIKLOS SĄSAJOS

2.1. Studijos integruoja naujausius mokslo (ar meno) tyrimų ir technologijų pasiekimus ir leidžia studentams išsiugdyti mokslinių (ar meno) tyrimų įgūdžius.

FAKTINĖ PADĖTIS

2.1.1. Mokslo lygio pakankamumas studijų kryptyje.

VU mokslinę veiklą filosofijos ir teologijos mokslo srityse kasmet vertina Lietuvos mokslo taryba (LMT). Per pastaruosius trejus metus vertinant MTEP filosofijos srityje buvo stebimas nuoseklus balų didėjimas: 2020 m. - 589,70 balo, 2021 m. - 958,62 balo, 2022 m. - 1012,39 balo. Tačiau teologijos srities moksliniai tyrimai buvo įvertinti tik 2020 m. (39,51 balo), nes šios disciplinos mokslinių tyrimų apimtis labai maža (SER, p. 26f. ir 6 priedas). 2023 m. lyginamajame ekspertiniame MTTP veiklos vertinime, apimančiame 2018-2022 m., filosofijos MTTP veiklos kokybę įvertinta 5 balais, o jos ekonominis ir socialinis poveikis - 4,5 balo (SER, p. 26). Dėstytojų vykdoma mokslinių tyrimų veikla yra glaudžiai susijusi su Programa (žr. SER, p. 30 ir 7 priedą su trimis svarbiausiomis mokslinių tyrimų publikacijomis, tenkančiomis vienam Programos dėstytojui). Pavyzdžiui, VU finansuojamas projektas "Šiuolaikiniai kontinentinės filosofinės tradicijos ir religijos tyrimai" (2019-2024 m.) yra tiesiogiai susijęs su studijų programa, daro įtaką kursų turiniui ir studentų mokslinių tyrimų galimybėms. Nacionaliniai ir tarptautiniai projektai, įskaitant Lietuvos mokslo tarybos ir Europos socialinio fondo finansuojamus projektus, taip pat atlieka svarbų vaidmenį integruojant mokslinių tyrimų rezultatus į programą (SER, p. 27-29). Programoje demonstruojamas bendradarbiavimas su išorės partneriais vykdant mokslinę veiklą, įskaitant tarptautinį bendradarbiavimą, pavyzdžiui, konferenciją "Religijos ir technologijos" ir projektą "Teisės ontologija", kuriame dalyvauja partneriai iš kelių Europos šalių ir JAV (SER, p. 28). Šis bendradarbiavimas prisideda prie akademinės aplinkos kūrimo ir padeda integruoti mokslinius tyrimus į programą (SER, p. 30).

2.1.2. Studijų turinys susietas su naujausiais mokslo, meno ir technologijų pasiekimais.

Programa glaudžiai susijusi su dabartiniais moksliniais tyrimais, kuriuos atlieka dėstytojai, aktyviai dalyvaujantys nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokslinių tyrimų projektuose. Pavyzdžiui, tokie projektai kaip "Šiuolaikiniai kontinentinės filosofinės tradicijos ir religijos tyrimai" ir "Teisės ontologija" tiesiogiai formuoja įvairių kursų ir modulių turinį. Šių mokslinių tyrimų rezultatai integruojami tiek į privalomuosius, tiek į pasirenkamuosius modulius, taip užtikrinant, kad studentai susipažintų su šiuolaikinėmis metodologijomis ir problemomis (SER, p. 26-27; 10 priedėlio red.). Studijų modulių turinys reguliariai atnaujinamas, kad atspindėtų naujausius mokslo ir technologijų pasiekimus. Dėstytojai į mokymo medžiagą įtraukia naujas mokslinių tyrimų publikacijas ir atvejų analizes, o už šių atnaujinimų patvirtinimą yra atsakingas Studijų programos komitetas (SPK). Integravimo pavyzdžiai - naujai paskelbtų mokslinių tyrimų straipsnių naudojimas studentų pristatymuose, kursiniuose ir baigiamuosiuose darbuose. Tokie moduliai kaip "Šiuolaikinės religijos antropologijos problemos" ir "Mitai ir ritualai" yra specialiai sukurti taip, kad į juos būtų įtraukti naujausi šios srities tyrimų rezultatai ir diskusijos (SER, p. 27-28). Be to, dėstytojai reguliariai peržiūri savo kursų medžiagą, remdamiesi naujausia literatūra ir moksliniais tyrimais, taip užtikrindami, kad studentai visada dirbtų su naujausiais turimais šaltiniais (SER, p. 28; Susitikimas su dėstytojais).

2.1.3. Galimybės studentams dalyvauti moksliniuose tyrimuose atitinka pakopą

Programa suteikia galimybę studentams įsitraukti į mokslinę veiklą, ypač baigiamuosiuose studijų etapuose, kai studentai rengia magistro darbus. Studentai skatinami įsitraukti į mokslinę veiklą, įskaitant savo darbų pristatymą konferencijose ir dalyvavimą Vilniaus universiteto organizuojamuose mokslo renginiuose. Be to, studentai prisideda prie mokslo komunikacijos rašdami straipsnius tokioms platformoms kaip *bernardinai.lt*, taip sudarydami galimybę bendrauti su platesne,

neakademine auditorija (SER, p. 31). Kalbant apie kiekybinį studentų dalyvavimą mokslinėje veikloje, pastaraisiais metais Programoje pastebimas pagerėjimas. Iš pradžių 2020-2021 mokslo metais į mokslinę veiklą įsitraukė apie 10 proc. studentų. Iki 2022-2023 akademinių metų šis procentas padidėjo iki 22 %, o tai rodo teigiamą didesnio dalyvavimo tendenciją, nors absoliučiais skaičiais studentų dalyvavimas vis dar yra labai mažas (SER, p. 31).

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 2.1.)

Nors atskiri dėstytojai deda daug pastangų, kad į savo kursus įtrauktų naujausius mokslinius tyrimus, visa programa susiduria su sunkumais dėl to, kad remiasi keliais pagrindiniais projektais, pavyzdžiui, "Šiuolaikiniai kontinentinės filosofinės tradicijos ir religijos tyrimai" (SER, p. 27). Toks dėmesys konkrečioms dėstytojų kompetencijos sritims gali apriboti studentams, ypač tiems, kurie domisi ne filosofija, pavyzdžiui, religijos sociologija ar antropologija, prieinamų mokslinių tyrimų galimybių įvairovę. Studentai, kurių mokslinių tyrimų interesai yra už šių projektų apimamų sričių ribų, gali rasti mažiau galimybių įsitraukti į atitinkamus mokslinius tyrimus. Tokia priklausomybė nuo konkrečių sričių riboja programos tarpdisciplininį potencialą, kuris yra labai svarbus religijos studijų aspektas. Išplėtus mokslinių tyrimų apimtį ir įtraukus daugiau disciplinų, būtų galima įgyti platesnę akademinę patirtį ir užtikrinti, kad visi studentai galėtų rasti atitinkamų mokslinių tyrimų galimybių, atitinkančių jų interesus (SER, p. 28). Programos mokslinių tyrimų veikla finansuojama derinant vidinį finansavimą, nacionalinius projektus ir tarptautinę partnerystę. Nors šie finansavimo būdai pasirodė esantys perspektyvūs, tačiau dėl to, kad nėra specialiai Programai skirto ilgalaikio finansinio planavimo, kyla sunkumų plečiant mokslinių tyrimų apimtį ir išlaikant tęstinumą. Mokslinių tyrimų veikla daugiausia priklauso nuo išorės finansavimo, gaunamo iš dotacijų, o tai gali apriboti Programos galimybes užtikrinti tvarų mokslinių tyrimų ir tarpdisciplininės integracijos augimą (Susitikimas su dėstytojais). Nors studentų, dalyvaujančių moksliniuose tyrimuose, procentinė dalis rodo teigiamą tendenciją - nuo 10 % 2020-2021 m. iki 22 % 2022-2023 m. (SER, p. 31) - šie skaičiai gali būti ne tokie svarbūs, atsižvelgiant į mažą Programoje dalyvaujančių studentų skaičių. Esant tokiai ribotai grupei, nedideli absoliučių skaičių pokyčiai gali lemti didelius procentinius pokyčius, todėl tendencijos tampa mažiau reikšmingos kaip bendro dalyvavimo moksliniuose tyrimuose rodikliai. Mažas studentų skaičius turėtų suteikti galimybę taikyti įvairesnį požiūrį, kad daugiau studentų galėtų rasti jų interesus atitinkančias mokslinių tyrimų temas šioje plačioje tarpdisciplininėje srityje. Būtų naudinga labiau struktūruota programa arba paskatos plačiau dalyvauti moksliniuose tyrimuose. Siekiant geriau parengti studentus įvairiems profesiniams vaidmenims, ne tik akademinėi karjerai, svarbu išplėsti mokslinių tyrimų galimybes, įtraukiant tarpdisciplininius ir taikomuosius mokslinių tyrimų projektus. Įtraukiant mokslinius tyrimus, kuriais sprendžiamos realaus pasaulio problemos ir kurie yra suderinti su profesinei veiklai reikalingais įgūdžiais, Programa gali padėti studentams išsiugdyti mokslinių tyrimų gebėjimus, kuriuos galima pritaikyti tiek akademinėje, tiek neakademinėje srityse. Teigiamas Programos bruožas - parama studentų mokslinių tyrimų įgūdžių ugdymui per seminarus, viešas paskaitas ir praktinius užsiėmimus. Tačiau SER nepateikiama išsamios informacijos, ar ši veikla sistemingai įtraukiama į studijų programą, ar ji yra neprivaloma ir ją lanko tik labiausiai motyvuoti studentai. Struktūriškesnis požiūris į šių galimybių įtraukimą į studijų ciklą, padarant jas privaloma mokymosi proceso dalimi, galėtų padėti užtikrinti, kad visi studentai išsiugdytų tvirtus mokslinių tyrimų įgūdžius (SER, p. 31). Be to, neminima, kad specialūs mokslinių tyrimų metodologijos mokymai būtų privaloma studijų programos dalis, o tai gali būti praleista galimybė sustiprinti studentų pasirengimą savarankiškiems moksliniams tyrimams. Šis klausimas ypač svarbus atsižvelgiant į tai, kad į programą priimami studentai iš įvairių akademinių sluoksnių, įskaitant tuos, kurie anksčiau nestudijavo humanitarinių mokslų. Daugeliui studentų, stojančių į Programą, trūksta specifinių metodologijų, taikomų tokiose srityse kaip filosofija, istorija ir religijotyra, todėl jiems sunkiau prisitaikyti prie Programos mokslinių tyrimų reikalavimų. Formalus mokslinių tyrimų metodologijos kursas ankstesnėje studijų programos dalyje suteiktų bendrą pagrindą, užtikrinantį, kad visi studentai, nepriklausomai nuo jų bakalauro studijų, turėtų reikiamų įgūdžių, reikalingų sudėtingoms mokslinių tyrimų užduotims atlikti ir sėkmingai užbaigti baigiamuosius darbus (Susitikimas su studentais ir absolventais). Be to, Programos žurnalas "*Religija ir kultūra*", nors ir atlieka svarbų vaidmenį skleidžiant mokslinius darbus ir prisidedant prie Programos akademinio matomumo, dėl finansinių apribojimų labai vėlavo išleisti. Straipsniai, pateikti 2023 ir 2024 m., publikuojami 2020

m. numeryje, o tai ne tik kenkia žurnalo savalaikiškumui, bet ir gali turėti neigiamos įtakos Programos gebėjimui išlaikyti stiprų mokslinių tyrimų dalyvavimą ir pasiekti platesnę akademinę auditoriją. Šių vėlavimų pašalinimas būtų svarbus siekiant sustiprinti žurnalo, kaip dėstytojų ir studentų mokslinių tyrimų platformos, vaidmenį (Susitikimas su vyresniąja vadovybe ir administracijos darbuotojais; Susitikimas su SER grupe; <https://www.journals.vu.lt/religija-ir-kultura>). Nors Programa naudojami dėstytojų mokslinių tyrimų kokybe ir jų tarptautiniu bendradarbiavimu bei išorės partneryste, atrodo, kad išorės partnerių dalyvavimas tiesiogiai didinant studentų mokslinių tyrimų galimybes galėtų būti išplėstas. Atrodo, kad dabartinis bendradarbiavimas pirmiausia naudingas dėstytojams, o ne suteikia studentams apčiuopiamesnių galimybių, pavyzdžiui, bendrų mokslinių tyrimų projektų ar stažučių su institucijomis partnerėmis (SER, p. 28). Išplėtus šį bendradarbiavimą ir tiesiogiai įtraukus studentus į tarptautinius mokslinių tyrimų tinklus, būtų galima gerokai pagerinti studentų mokslinių tyrimų patirtį ir praplėsti jų galimybes susipažinti su naujais šios srities pasiekimais.

Nors programoje integruojami naujais mokslinių tyrimų pasiekimai ir sudaromos galimybės dalyvauti studentams, bendra struktūra galėtų būti tvirtesnė ir įtraukesnė. Nors buvo dedamos tam tikros pastangos skatinti studentų dalyvavimą moksliniuose tyrimuose, dabartinis dalyvavimo lygis išlieka ribotas, todėl būtina tolesnė pažanga. Vis dar esama pastebimų trūkumų, susijusių su mokslinių tyrimų integracijos apimtimi, tarpdisciplininių perspektyvų platumu ir mokslinių tyrimų galimybių prieinamumu visiems studentams. Tikslas integruoti mokslinius tyrimus ir ugdyti mokslinių tyrimų įgūdžius įgyvendinamas tik iš dalies. Programa turi išskirtinių bruožų, pavyzdžiui, dėstytojų vykdomos mokslinių tyrimų iniciatyvos, tačiau ją reikia toliau plėtoti, siekiant užtikrinti, kad visi studentai gautų vienodą naudą iš mokslinių tyrimų aplinkos ir kad būtų visapusiškai atsižvelgiama į tarpdisciplininį religijos studijų pobūdį.

2 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa			X		

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. Dėstytojų moksliniai tyrimai ir veiklos rezultatai užtikrina aukštą akademinę kursų kokybę.
2. Į studijų programą įtraukiami naujais mokslinių tyrimų pasiekimai, todėl studentai gali susipažinti su naujais mokslo pasiekimais.
3. Programoje siūlomi įvairūs seminarai, paskaitos ir praktiniai užsiėmimai, kurie padeda studentams tobulinti mokslinių tyrimų įgūdžius.
4. Tarptautinis bendradarbiavimas suteikia dėstytojams vertingų galimybių įsitraukti į pasaulinius akademinis tinklus ir praturtina programos akademinę aplinką.

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. dėti daugiau pastangų, kad mokslinių tyrimų galimybės būtų labiau struktūrizuotos ir prieinamos visiems studentams, nes šiuo metu studentų dalyvavimas moksliniuose tyrimuose yra ribotas.

2. Išplėsti programos tarpdisciplininį požiūrį, įtraukiant į ją ne tik filosofiją, bet ir kitas sritis, pavyzdžiui, sociologiją ir religijos antropologiją (ne kaip pasirenkamuosius, bet kaip privalomus dalykus), kad studentai įgytų įvairesnės akademinės patirties.
3. anksčiau į studijų programą įtraukti formalų mokslinių tyrimų metodologijos mokymą, kad studentai įgytų savarankiškiems moksliniams tyrimams reikalingų įgūdžių, ypač atsižvelgiant į tai, kad į programą įstoję studentai turi įvairią akademinę patirtį.
4. Tobulinti žurnalo "Religija ir kultūra" leidybos procesus ir finansinę paramą, siekiant užtikrinti, kad jis būtų leidžiamas laiku, ir išlaikyti jo vaidmenį skleidžiant mokslo darbus.

Tolesniam tobulinimui

1. Stiprinti programos dalyvavimą didelio masto tarptautiniuose mokslinių tyrimų projektuose, siekiant didinti jos matomumą ir išskirtinumą.
2. Skatinti ir formalizuoti studentų publikacijų kanalus, kad būtų padidintas jų mokslinių tyrimų rezultatų matomumas ir akademinis poveikis.

3 SRITIS: STUDENTŲ PRIĖMIMAS IR PARAMA

3.1. Studentų atranka ir priėmimas atitinka studijų rezultatus.

FAKTINĖ PADĖTIS

3.1.1. Tinkami ir skaidrūs studentų atrankos ir priėmimo kriterijai ir procedūros.

Priėmimo į Programą kriterijus nustato VU ir jie yra viešai prieinami universiteto interneto svetainėje. Kaip nurodyta SER, p. 33, reikalaujama, kad stojantieji būtų įgiję bet kurios srities bakalauro laipsnį, filosofijos ar teologijos specialieji reikalavimai netaikomi. Anksčiau buvo tikimasi, kad pareiškėjai turės 20 kreditų iš filosofijos arba kursų, susijusių su religijos ir kultūros sankirta; neturintiems šių kreditų buvo galima rinktis papildomus kursus. Priėmimo balai iki 2020 m. buvo skaičiuojami pagal formulę, į kurią įeidavo svertinis diplomo įvertinimų vidurkis kartu su stojančiojo baigiamojo darbo arba baigiamojo egzamino įvertinimu.

2021 m. šie reikalavimai buvo supaprastinti, kad programa taptų prieinamesnė ir atitiktų kitų universiteto magistrantūros programų kriterijus. Šiuo metu stojamasis balas apskaičiuojamas naudojant 50 % baigiamojo darbo arba egzamino įvertinimo kartu su 50 % kitų diplomo priedėlio įvertinimų svertinio vidurkio. Po šių pakeitimų programos stojančiųjų skaičius nežymiai svyruoja: 2022 m. 6 stojantieji ją nurodė kaip savo pirmąjį prioritetą, o 2021 m. - 4, 2020 m. - 2. Tačiau, nepaisant šiek tiek padidėjusio bendro paraiškų skaičiaus, studentų skaičius pastaruoju metu sumažėjo; 2023 m. studijų sutartis pasirašė tik 2 studentai, o 2024-2025 mokslo metams programa nepritraukė nė vieno studento (pokalbiai su fakulteto vadovybe ir studentais).

3.1.2. Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio mokymosi pripažinimas (nustatytos tvarkos ir procedūros)

Užsienyje įgytų kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio neformaliojo bei savaiminio mokymosi pripažinimo VU procedūra vykdoma pagal Lisabonos pripažinimo konvenciją (SER, p. 34 ir toliau). Universitete veikia struktūrinis procesas, kurį prižiūri Studentų priėmimo poskyris, skirtas užsienio kvalifikacijoms vertinti, siekiant užtikrinti jų atitiktį Lietuvos akademiniais standartams. Nors vertinamuoju laikotarpiu Programoje nebuvo studentų, prašančių pripažinti užsienio kvalifikaciją, ankstesni prašymai buvo patenkinti, o tai rodo Programos pasirengimą ir nuoseklumą nagrinėjant šiuos prašymus.

VU taip pat siūlo pripažinti ankstesnįjį formalųjį, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi (SER, p. 35). Studentai gali kreiptis dėl kreditų pripažinimo, remdamiesi ankstesnėmis studijomis, profesine

patirtimi ar savarankišku mokymusi. Iki 75 % programos kreditų gali būti pripažįstama už formalias studijas, o neformalusis ir savaiminis mokymasis gali sudaryti iki 50 %, išskyrus baigiamuosius projektus ar kitus privalomuosius dalyko vienetus. Informaciją apie šias procedūras galima rasti universiteto interneto svetainėje, o pareiškėjus šiuo procesu supažindina universiteto darbuotojai.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 3.1.)

Nors persvarstytais priėmimo kriterijais siekiama supaprastinti priėmimo procesą ir pritraukti daugiau stojančiųjų, tačiau dėl to, kad nėra specialių filosofijos ar religijos studijų išankstinių sąlygų, kyla sunkumų siekiant, kad visi studentai būtų nuosekliai akademiškai pasirengę magistrantūros studijoms, kurioms keliami aukšti akademiniai reikalavimai. Atsižvelgiant į tai, kad programa yra orientuota į mokslinius tyrimus ir skirta kaip kelias į doktorantūros studijas, atrodo, kad priėmimo proceso metu nepakankamai dėmesio skiriama studentų tinkamumui vertinti. Studentai, atvykstantys iš įvairių šalių, gali turėti labai skirtingą religijos ir filosofijos žinių lygį, todėl gali skirtis jų pamatinis supratimas. Nors šis skirtingumas yra įveikiamas esant nedideliam studentų skaičiui ir iš tikrųjų buvo gerai suvaldytas individualiai dabartiniams studentams (žr. pokalbius su dėstytojais ir studentais), jis gali kelti didelių sunkumų, jei studentų skaičius padidėtų. Neturėdami bendro pagrindo, dėstytojai gali susidurti su sunkumais veiksmingai dėstydami pažangiąją medžiagą, nes jiems reikės suderinti mažai su šiomis sritimis susipažinusių studentų ir daugiau patirties turinčių studentų poreikius.

Siekiant sušvelninti šiuos sunkumus, Programoje būtų galima apsvarstyti galimybę vėl įvesti neprivalomus išankstinius kursus arba siūlyti struktūruotus parengiamuosius filosofijos ir teologijos kursus. Tai padėtų sukurti vienodesnį akademinį pagrindą atvykstantiems studentams, o tai padėtų užtikrinti jų asmeninę sėkmę ir programos švietimo tikslus.

Universiteto užsienio kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio mokymosi pripažinimo procesas yra aiškus, prieinamas ir suderintas su tarptautiniais standartais, todėl padeda studentams iš įvairių šalių. Tačiau, kadangi vertinimo laikotarpiu religijos studijų studentai nesikreipė dėl pripažinimo, sunku įvertinti konkretų jo poveikį šiai programai.

3.2. Veikia veiksminga pagalbos studentams sistema, leidžianti studentams pasiekti kuo didesnę mokymosi pažangą.

FAKTINĖ PADĖTIS

3.2.1. Užtikrinamos studentų akademinio judumo galimybės.

Pagal SER, p. 35f. VU siūlo Programos studentams įvairias akademinio mobilumo galimybes per "Erasmus+", "Nordplus", ISEP ir dvišalius susitarimus su universitetais partneriais (apžvalga pateikta SER, p. 36f., 10 lentelėje). Religijos studijų studentai iki pusės studijų laikotarpio gali dalyvauti mainų programose, tarp populiariausių kryptų - Estijos ir Lenkijos universitetai. Be to, studentai gali naudotis ARQUS ir COIMBRA tinklais, suteikiančiais papildomų tarptautinių studijų galimybių.

Nepaisant šių pasiūlymų, akademinis judumas pagal programą buvo labai ribotas - vertinamuoju laikotarpiu tik vienas studentas dalyvavo "Erasmus+" mainuose. Tokie veiksniai kaip programos trukmė, asmeniniai įsipareigojimai (pvz., darbas ir šeima) ir finansiniai apribojimai turėjo įtakos studentų galimybėms dalyvauti mainuose.

3.2.2. Studentams teikiama akademinė, finansinė, socialinė, psichologinė ir asmeninė parama yra tinkama, pakankama ir veiksminga.

Pagal SER, p. 37f. VU teikia visapusišką paramą Programos studentams, apimančią akademinę, finansinę, socialinę, psichologinę ir asmeninę sritis. Akademinė parama apima galimybę konsultuotis su dėstytojais, akademinį patarėjų konsultacijas ir dalyvavimą mentorystės programoje, kurioje tiek dėstytojai, tiek absolventai dalijasi savo patirtimi, siekdami padėti studentams tobulėti akademinėje ir karjeros srityje. Finansinė parama teikiama kaip stipendijos, valstybės paskolos ir socialinės paramos

stipendijos, nors studentai teigia, kad stipendijų dažnai nepakanka gyvenimo išlaidoms visiškai padengti.

Socialinę ir psichologinę paramą teikia universiteto bendruomenės plėtros skyrius, kuris teikia konsultavimo paslaugas, rengia seminarus psichikos sveikatos temomis ir teikia paramą neįgaliesiems studentams. Pirmo kurso studentams taip pat padeda įvadinė veikla, pavyzdžiui, orientacinės savaitės ir mentorystės programos, kurios padeda jiems integruotis į universiteto gyvenimą.

3.2.3. Pakanka informacijos apie studijas ir konsultacijų studentams.

VU užtikrina, kad Programos studentai turėtų galimybę gauti išsamią informaciją apie studijas ir su jomis susijusias paramos paslaugas (SER, p. 40 ir toliau). Su studijomis susijusi informacija skleidžiama įvairiais kanalais, įskaitant universiteto interneto svetainę, fakultetų naujienlaiškius ir VUSIS studentų informacinę sistemą, kurioje studentai gali susipažinti su asmeniniais duomenimis, akademiais įrašais ir tvarkaraščiais. Be to, studijų pradžioje studentai dalyvauja orientacinėse sesijose ir integracijos savaitėse, kurių metu gauna išsamius nurodymus apie studijų programą, universiteto procedūras ir turimus paramos išteklius. Siekdami nuolatinės paramos, studentai gali kreiptis į akademinius patarėjus, gauti konkrečių kursų konsultacijas ir pasinaudoti mentorystės programa.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 3.2.)

VU suteikia pakankamai išteklių ir partnerysčių akademiam mobilumui remti, o studentai gali pasinaudoti įvairiomis mainų galimybėmis. Tačiau praktinės kliūtys, tokios kaip programos trukmė, darbo įsipareigojimai ir finansiniai apribojimai, mažina dalyvavimo galimybes. Siekiant padidinti mobilumą, Programoje galėtų būti išnagrinėtos papildomos paramos priemonės, pavyzdžiui, tikslinės stipendijos ar lankstūs studijų planai, kad daugiau studentų pasinaudotų šiomis galimybėmis.

Pokalbis su studentais patvirtino, kad universitete teikiamos paramos religijos studijų studentams paslaugos yra plačios ir gerai struktūrizuotos, veiksmingai tenkinančios įvairius studentų poreikius. Akademinei mentorystei ir prieinamos konsultavimo paslaugos sukuria palankią aplinką, skatinančią tiek asmeninę, tiek akademinę sėkmę. Vis dėlto, nors finansinė parama yra prieinama, ribotas stipendijų kiekis gali paskatinti kai kuriuos studentus ieškoti papildomų pajamų šaltinių, o tai gali turėti įtakos jų studijoms. Finansinės paramos galimybių išplėtimas arba stipendijų dydžio padidinimas galėtų palengvinti šią našta, todėl studentai galėtų daugiau dėmesio skirti savo akademiniams tikslams ir dalyvauti minėtose judumo programose. Apskritai paramos paslaugų įvairovė yra didelis privalumas, teigiamai prisidedantis prie programos studentų patirties.

Programos studentams teikiama informacija ir konsultacijos yra pakankamos ir veiksmingai padeda jiems mokytis (žr. pokalbį su studentais). Taikant daugiakanalį metodą užtikrinama, kad studentai galėtų lengvai gauti reikiamą informaciją, o struktūruotas konsultavimas ir akademinės konsultacijos teikia asmenines rekomendacijas. Šios paslaugos ypač naudingos nedidelės programos aplinkoje, kur studentai gauna asmeninę paramą.

3 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa			X		

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. *Visapusiškos paramos paslaugos apima akademinis, finansinius, socialinius, psichologinius ir asmeninius studentų poreikius.*
2. *Programa siūlo įvairias tarptautinio judumo galimybes, kurios sustiprina studentų akademinę patirtį.*
3. *Studentams, turintiems žinių trūkumų, dėstytojai teikia individualią pagalbą.*

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. *Nepakankami priėmimo kriterijai. Kadangi programa daugiausia orientuota į mokslinius tyrimus ir atrodo, kad ji sukurta kaip kelias į doktorantūros studijas, atrodo, kad atrankos ir priėmimo procese nepakankamai dėmesio skiriama paraiškų teikiančių studentų tinkamumui.*

4 SRITIS: STUDIJAVIMAS, STUDIJŲ PASIEKIMAI IR ABSOLVENTŲ UŽIMTUMAS

4.1. Studentai yra pasirengę savarankiškai profesinei veiklai.

FAKTINĖ PADĖTIS

4.1.1. Mokymas ir mokymasis atitinka studijų poreikius ir leidžia jiems pasiekti numatytus studijų rezultatus.

Programos mokymo ir mokymosi procese taikomi įvairūs metodai, kad būtų patenkinti studentų poreikiai ir padedama jiems pasiekti numatytus studijų rezultatus. Studijų formos apima kontaktinius užsiėmimus, tokius kaip paskaitos, seminarai, praktiniai užsiėmimai ir konsultacijos, kurie sudaro 27,3 % studentų darbo krūvio. Likusi dalis skiriama nekontaktiniam darbui, įskaitant savarankiškas studijas (SER, p. 43). Mokymo metodais siekiama ugdyti studentų kritinį mąstymą, samprotavimą ir problemų sprendimo įgūdžius. Šie metodai apima grupines diskusijas, pristatymus ir probleminį mokymąsi. Kai kuriuose kursuose taip pat taikomi tokie metodai, kaip apversta klasė ir tarpusavio vertinimas, siekiant padidinti studentų aktyvumą (SER, p. 43). Kaupiamojo vertinimo sistema palaiko nuolatinį mokymąsi, o studentai reguliariai gauna grįžtamąjį ryšį apie savo pažangą (SER, p. 44; 4 ir 12 priedai). Studentai atlieka individualias užduotis, pavyzdžiui, rašto darbus ir tiriamuosius darbus. Dėstytojai teikia grįžtamąjį ryšį ir stebi pažangą per asmenines ir internetines konsultacijas (SER, p. 45). Programa suteikia lankstumo per individualius studijų planus, kurie gali būti pritaikomi atsižvelgiant į studentų akademinis interesus (SER, p. 46). Studentai skatinami tęsti doktorantūros studijas tokiose srityse kaip filosofija, etnologija ir sociologija. Programa parengia studentus, turinčius bendrųjų ir dalykinių kompetencijų, svarbių tolesnėms studijoms (SER, p. 47; Susitikimas su SER komanda; Susitikimas su dėstytojais).

4.1.2. Užtikrinama galimybė įgyti aukštąjį išsilavinimą socialiai pažeidžiamoms grupėms ir individualių poreikių turintiems studentams.

VU įgyvendino priemones, užtikrinančias socialiai pažeidžiamoms grupėms ir specialiųjų poreikių turintiems studentams galimybę dalyvauti studijų procese. 2020 m. universitetas patvirtino penkerių metų įvairovės ir lygių galimybių strategiją (2020-2025 m.), kurioje numatyti tikslai, susiję su negalia, lyčių lygybe, kultūrine įvairove, socialine atskirtimi, studijų ir asmeninių įsipareigojimų derinimu. Strategijoje taip pat numatyta antidiskriminacinė politika, kuria siekiama remti socialiai pažeidžiamas grupes. Studijų procesas specialiųjų poreikių turintiems studentams pritaikomas pasitelkiant įvairius mechanizmus. Tarp jų - individualūs studijų planai, kompensacinė įranga, studentų ir dėstytojų konsultacijos prieinamumo klausimais. Neįgaliųjų reikalų koordinatorius atlieka pagrindinį vaidmenį šiame procese, analizuodamas neįgaliųjų studentų poreikius ir koordinuodamas tinkamas studijų sąlygas. Studentai gali pateikti specialistų rekomendacijas, o universitetas, remdamasis jomis, parengia individualius studijų planus, kuriuose gali būti numatytos tokios adaptacijos kaip ilgesnis laikas vertinimams atlikti, prieinama studijų medžiaga ar tvarkaraščio pritaikymas (Susitikimas su studentais). Nors šie paramos mechanizmai yra įdiegti, vertinamuoju laikotarpiu Programoje nesimokė nė vienas studentas su negalia (SER, p. 46-47).

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 4.1.)

Programos mokymo ir mokymosi procesas yra gerai struktūrizuotas ir apima kontaktines pamokas, savarankišką darbą ir naujoviškus metodus, pavyzdžiui, apverstas klases ir tarpusavio vertinimą. Šie metodai skatina kritinį mąstymą, analitinius įgūdžius ir savarankišką problemų sprendimą. Nuolatinio vertinimo sistema užtikrina reguliary grįžtamąjį ryšį, padedantį studentams tobulinti savo įgūdžius studijų metu. Nors programa suteikia tvirtus teorinius pagrindus ir pagrindinius gebėjimus, absolventų

ir darbdavių atsiliepimai rodo, kad reikia geriau suderinti akademinis įgūdžius su praktiniais profesiniais gebėjimais (Susitikimas su absolventais, darbdaviais ir socialiniais partneriais). siekiant geriau parengti studentus neakademinėms pareigoms, reikia suteikti daugiau praktinio pritaikymo galimybių, pavyzdžiui, atlikti praktiką ar vykdyti taikomuosius projektus, taip pat išplėsti skaitmeninių mokymosi išteklių naudojimą. Be to, šiuo metu Programoje trūksta pakankamo profesinio orientavimo studentams, siekiantiems neakademinės karjeros, taip pat stipraus absolventų tinklo, kuris padėtų profesiniam tobulėjimui. Išplėtus profesinį orientavimą ir sustiprinus absolventų ryšius, studentams būtų gerokai lengviau pereiti į darbo rinką ir jie būtų geriau pasirengę įvairioms karjeros galimybėms.

Programa rodo įsipareigojimą siekti įtraukties, sudarant individualius studijų planus ir taikant kompensacines priemones studentams, susiduriantiems su sunkumais. Nors programa veiksmingai ugdo pagrindinius akademinis gebėjimus, tačiau norint visapusiškai pasiekti tikslą - parengti studentus profesiniam gyvenimui - būtina daugiau dėmesio skirti praktiniams įgūdžiams ir karjeros paramai. Glaudesnis bendradarbiavimas su socialiniais partneriais ir absolventais taip pat galėtų padėti sumažinti atotrūkį tarp akademinio mokymo ir neakademinio pasirengimo karjerai, kaip pažymėjo absolventai ir darbdaviai.

4.2. Yra veiksminga ir skaidri studentų vertinimo, pažangos stebėsenos ir akademinio sąžiningumo užtikrinimo sistema.

FAKTINĖ PADĖTIS

4.2.1. Studijavimo pažangos stebėseną ir grįžtamąjį ryšį, skatinantis pasiektų rezultatų įsivertinimą savęs vertinimą ir studijų pažangos planavimą, yra sistemingas.

Studentų pažanga Programoje stebima įvairiais lygmenimis, įskaitant atskirų kursų skyrius, metų rezultatus ir bendrus Programos rezultatus. Kurso lygmeniu taikoma kaupiamoji vertinimo sistema, kuri suteikia grįžtamąjį ryšį per visą semestrą. Universiteto virtualioje mokymosi aplinkoje (VLE) studentai gali stebėti savo pažangą ir gauti grįžtamąjį ryšį iš dėstytojų (SER, p. 48). Metų lygmeniu Studijų programos komitetas (SPK) ir Studijų skyrius prižiūri studentų pažangą, stebėdami pažymių vidurkį ir nustatydami pasiekimų dėsningumus. Bet kokios tendencijos, pavyzdžiui, nuolatiniai pažymių svyravimai, peržiūrimos, siekiant įvertinti, ar reikia koreguoti studijų programą arba studijų metodus (SER, p. 48). Studentams, susiduriantiems su akademiniais sunkumais, teikiama parama. Studentų reikalų tarnyba (SACO) administruoja iškritimo iš mokyklos prevencijos planą ir siūlo akademinę paramą bei konsultavimo paslaugas studentams, kuriems gresia iškritimas iš mokyklos. Studentai informuojami apie turimus išteklius, pavyzdžiui, akademinis patarėjus ir karjeros konsultantus (SER, p. 49). Ši sistema užtikrina struktūrizuotą požiūrį į studentų pažangos stebėseną ir grįžtamojo ryšio įtraukimą, siekiant išlaikyti studijų proceso kokybę (Susitikimas su SER komanda; Susitikimas su studentais).

4.2.2. Stebimos absolventų įsidarbinimo ir karjeros galimybės.

Programos metu studentai gauna nuoseklią grįžtamąją informaciją, kuri padeda atlikti savęs vertinimą ir padeda planuoti tolesnę studijų pažangą. Grįžtamojo ryšio sistema integruota tiek į individualias užduotis, tiek į bendrą kurso vertinimą. Dėstytojai teikia grįžtamąjį ryšį užduočių atlikimo metu ir po jų, pabrėždami stipriąsias puses, tobulintinas sritis ir siūlydami rekomendacijas dėl papildomos studijų medžiagos. Studentai skatinami apmąstyti savo pasiekimus ir pasinaudoti šia grįžtamoja informacija planuojant tolesnius žingsnius (SER, p. 48). Grįžtamasis ryšys teikiamas įvairiais kanalais, įskaitant rašytines pastabas apie užduotis, individualias ir grupines konsultacijas bei bendravimą per universiteto virtualiąją mokymosi aplinką (VLE). Prireikus studentai taip pat gali prašyti papildomų paaiškinimų ar tolesnio grįžtamojo ryšio. Grįžtamasis ryšys teikiamas ne tik dėl galutinio įvertinimo, bet ir dėl tarpinių užduočių, taip skatinant nuolatinį įsitraukimą ir savirefleksiją (SER, p. 49). Naudojant kaupiamuosius vertinimus užtikrinama, kad studentai gautų grįžtamąjį ryšį įvairiais mokymosi proceso

etapais, todėl jie gali koreguoti savo pastangas ir palaipsniui tobulėti. Ši sistema padeda studentams planuoti savo studijų pažangą, remiantis gautu grįžtamuoju ryšiu (SER, p. 48).

4.2.3. Įgyvendinama akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politika.

Absolventų įsidarbinimo ir karjeros stebėseną Programoje vykdoma naudojant du pagrindinius šaltinius: Karjeros stebėsenos informacinę sistemą (karjera.lt) ir Vyriausybės strateginės analizės centro (STRATA) duomenis. Sistemoje stebimi objektyvūs rodikliai, susiję su absolventų įsidarbinimu iš valstybės registru, taip pat subjektyvūs duomenys, surinkti iš absolventų apklausų, kurios atliekamos praėjus vieneriems, trejiems ir penkeriems metams po studijų baigimo (SER, p. 50). Remiantis STRATA duomenimis, praėjus vieneriems metams po VU baigimo daugiau nei 50 proc. antrosios pakopos religijos studijų absolventų dirbo pagal darbo sutartį Vidiniai pastarųjų trejų metų duomenys rodo, kad 2020 m. 66 proc. absolventų tęsė doktorantūros studijas, o 33 proc. įsidarbino. Iki 2021 m. visi absolventai įsidarbino, o vienas tęsė doktorantūros studijas. 2022 m. įsidarbino 100 % absolventų (SER, p. 50). Taip pat renkamos absolventų karjeros nuomonės, nors apklausose dalyvavo nedaug absolventų, o tai riboja duomenų reprezentatyvumą. VU toliau ieško būdų, kaip padidinti dalyvavimą šiose apklausose, kad gautų tikslesnius atsiliepimus apie įsidarbinimo galimybes ir pasitenkinimą pagal programą teikiamu mokymu (SER, p. 50).

4.2.4. Apeliacijų ir skundų pateikimo ir nagrinėjimo procedūros yra veiksmingos.

VU yra įgyvendinęs akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo užtikrinimo politiką. Šie principai grindžiami pamatiniais universiteto dokumentais, įskaitant Akademinės etikos kodeksą ir Įvairovės ir lygių galimybių strategiją 2020-2025. Šiais principais siekiama skatinti abipusę pagarbą, atvirumą ir pasitikėjimą akademinėje bendruomenėje. Jie apima tokius klausimus kaip akademinis sąžiningumas, sukčiavimo, plagijavimo prevencija ir įtraukios akademinės aplinkos užtikrinimas (SER, p. 51). Akademinio sąžiningumo pažeidimų atvejais, įskaitant pažeidimus, susijusius su tolerancija ar diskriminacija, nagrinėja akademinės etikos komisijos. Šios komisijos veikia tiek centriniu, tiek fakultetų lygmenimis, o jų veiklą reglamentuoja VU vidaus taisyklės. Akademinę etiką pažeidusiam studentui gali būti taikomos pasekmės, įskaitant papeikimą ar pašalinimą iš universiteto. Vertinamuoju laikotarpiu nebuvo užfiksuota jokių akademinio nesąžiningumo ar tolerancijos ir nediskriminavimo principų pažeidimų Programoje (SER, p. 52). Universitetas taip pat siūlo konfidencialią pagalbą liniją, kur studentai ir darbuotojai gali pranešti apie šių principų pažeidimus ir gauti psichologų ir teisininkų pagalbą. Šia priemone siekiama toliau stiprinti sąžiningumo ir tolerancijos kultūrą akademinėje aplinkoje (SER, p. 51).

4.2.5. Apeliacijų ir skundų dėl studijų proceso pateikimo ir nagrinėjimo procedūrų taikymo efektyvumo vertinimas.

VU numato aiškią apeliacijų ir skundų dėl studijų proceso pateikimo ir nagrinėjimo tvarką. Studentai, norintys apskųsti galutinį įvertinimą, per septynias kalendorines dienas nuo galutinio įvertinimo turi pateikti raštišką prašymą Ginčų nagrinėjimo komisijai. Apeliacijas, susijusias su tarpiniu vertinimu ar baigiamojo darbo gynimu, taip pat galima pateikti per tris darbo dienas po vertinimo ar gynimo. Už šių skundų nagrinėjimą yra atsakinga Ginčų sprendimo komisija, kurios sprendimai yra galutiniai. Esant sudėtingesniems skundams, susijusiems su mokslo ar studijų veikla, studentai gali teikti prašymus Centrinei ginčų nagrinėjimo komisijai. Paraiškos turi būti pateiktos per vieną mėnesį nuo įtariamo pažeidimo arba nuo tada, kai apie jį sužinota. Išimtiniais atvejais komisija gali pratęsti šį terminą, jei nustato, kad laiku pateikti skundą sutrukdė rimtos priežastys (SER, p. 52). Per pastaruosius trejus metus Programoje nebuvo užregistruota nė vieno apeliacijos ar skundo atvejo, o tai rodo, kad nustatytos procedūros veikia efektyviai ir nesukelia didelių ginčų (SER, p. 52).

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 4.2.)

Programos studentų pažangos stebėsenos sistema yra gerai struktūrizuota, ji užtikrina nuoseklų grįžtamąjį ryšį per kaupiamuosius vertinimus ir virtualią mokymosi aplinką (VLE), todėl studentai gali savarankiškai vertinti ir planuoti savo akademinę pažangą. Studijų programos komitetas (SPK) ir Studijų departamentas stebi pasiekimų tendencijas, todėl prireikus galima laiku koreguoti studijų programą. Absolventų įsidarbinimo galimybės stebimos naudojant išorines (STRATA) ir vidines sistemas, daugelis absolventų tęsia studijas doktorantūros programose. Programoje laikomasi griežtos akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo politikos - per vertinimo laikotarpį nebuvo pranešta apie jokių pažeidimus. Tolesnis informuotumo apie šią politiką didinimas padėtų užtikrinti, kad visi studentai būtų visapusiškai informuoti. Apeliacijų ir skundų teikimo procedūros yra aiškiai dokumentuotos, o tai, kad per pastaruosius trejus metus neužfiksuota atvejų, rodo, kad studijų aplinka yra stabili.

Apskritai, sistema yra veiksminga, tačiau pagerinus studentų įsitraukimą į grįžtamąjį ryšį, dalyvavimą absolventų ir darbdavių apklausose ir akademinio sąžiningumo politikos skatinimą, būtų galima dar labiau pagerinti rezultatus. Nors studentų pažanga veiksmingai stebima atsižvelgiant į akademinis rezultatus, Programoje taip pat turėtų būti daugiau dėmesio skiriama studentų dalyvavimo mokslinių tyrimų veikloje skatinimui ir rėmimui, kaip pabrėžta 2 srityje. Santykinai mažas studentų dalyvavimas moksliniuose tyrimuose rodo, kad gali prireikti labiau struktūruotų galimybių ir paramos sistemų, kad būtų skatinamas aktyvesnis studentų dalyvavimas, ypač mokslinių tyrimų srityse, atitinkančiose jų karjeros siekius.

4 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkiamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa			X		

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. Programoje veiksmingai derinami kontaktiniai užsiėmimai, savarankiškas darbas ir naujoviški mokymo metodai, kad būtų ugdomas kritinis mąstymas ir analitiniai įgūdžiai.
2. Gerai struktūrizuota studentų pažangos stebėjimo sistema, įskaitant kaupiamuosius vertinimus ir VLE, užtikrina nuoseklų grįžtamąjį ryšį per visą studijų ciklą.
3. Programa rodo tvirtą įsipareigojimą užtikrinti įtrauktį ir akademinį sąžiningumą, joje taikoma visiems studentams skirta politika, o per vertinimo laikotarpį nebuvo pranešta apie jokių pažeidimus.

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. Įdiegti daugiau praktinio mokymosi galimybių, pavyzdžiui, stažuočių ir taikomųjų projektų, taip pat išplėsti skaitmeninius išteklius, kad akademinės kompetencijos būtų geriau suderintos su profesiniais įgūdžiais.
2. Gerinti profesinį orientavimą rengiant specialiai pritaikytus seminarus, bendradarbiaujant su socialiniais partneriais ir kuriant stipresnį absolventų tinklą, kuris padėtų studentams pereiti į darbo rinką.
3. Didinti struktūrinių mokslinių tyrimų galimybes, siekiant paskatinti studentus aktyviau dalyvauti moksliniuose tyrimuose, ypač tose srityse, kurios atitinka jų profesinius interesus.

Tolesnis tobulinimas

1. *Gerinti studentų įsitraukimą į grįžtamąjį ryšį siūlant labiau struktūruotus tolesnius veiksmus, kad studentai galėtų jį pritaikyti akademiniam ir profesiniam tobulėjimui.*
2. *padidinti dalyvavimą absolventų ir darbdavių apklausoje, siekiant surinkti išsamesnius duomenis apie įsidarbinimo galimybes ir pasitenkinimą būsimais programos patobulinimais.*

5 SRITIS: DĚSTYTOJAI

5.1. Akademinis personalas yra pakankamas studijų rezultatams pasiekti

FAKTINĖ PADĖTIS

5.1.1. Dėstytojų skaičius, kvalifikacija ir kompetencija (mokslinė, didaktinė, profesinė) yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Mokslinių tyrimų ir dėstytojų atestavimą kas penkerius metus atlieka (tarptautinė) komisija. Dėstytojai atestuojami įvertinus jų paskelbtų mokslinių straipsnių skaičių, dalyvavimą konferencijose, vadovavimą moksliniams tyrimams, paskaitų skaitymą, metodinės medžiagos rengimą, dalyvavimą doktorantūros procese, vadovavimą studentų moksliniams tyrimams, ekspertinį darbą, organizacinį ir kitą mokslinį darbą. Taip pat atsižvelgiama į studentų atsiliepimus apie dėstytojų darbą (SER, p. 54).

Nuo 2020 m. CAU kasmet organizuoja individualius pokalbius su dėstytojais ir instituto vadovu, kad aptartų jų veiklą (pasiekimus, problemas, tikslus ir pan.). Be to, studijų prodekanas vykdo metinius pokalbius su programos pirmininkais (SER, p. 54).

Programai vadovauja dėstytojai, kurių akademiniai interesai ir kvalifikacija užtikrina kokybišką programos vykdymą. SER rengimo metu Programą dėstė septyni dėstytojai (du vyrai ir penkios moterys). 100 % dėstytojų turi daktaro laipsnį, o jų moksliniai interesai ir veikla yra susiję su dėstomų modulių temomis (dėstytojų atitikimo bendriesiems antrosios pakopos programų reikalavimams apžvalga pateikta 16 ir 17 lentelėse (SER, p. 55f.)). 7 priede pateikiamas Programos nuolatinių dėstytojų sąrašas, kuriame nurodomas jų pedagoginis ir (arba) mokslinis laipsnis, pedagoginio darbo patirtis, moksliniai interesai (išvardijami 3 svarbiausi darbai per pastaruosius 5 metus), praktinio darbo patirtis dalykinėje srityje, dėstomi moduliai ir dabartinis darbo krūvis. Remiantis 14 lentele (SER, p. 54f.), vidutinis personalo ir studentų santykis nagrinėjamu laikotarpiu yra 1,85.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 5.1.)

Studentai ir absolventai gyrė dėstytojų kompetenciją. Visi jie turi daktaro laipsnį ir yra savo srities specialistai. Iš 7 ir 10 priedų matyti, kad dėstytojai reguliariai ir neseniai paskelbė publikacijų savo kompetencijos srityje, o kiekvieno kurso privaloma literatūra yra aktuali, naujusia ir geros (tarptautinės) kokybės. Tai rodo, kad dėstytojų kvalifikacija ir kompetencija yra daugiau nei pakankama Programos kursams dėstyti.

Tačiau kiekvienas dėstytojas daugiausia dėmesio skiria savo (specializuotam) kursui, todėl tarpdalykinis mokymas programos lygmeniu yra menkas, nors tai yra vienas svarbiausių jos tikslų. Tai reiškia, kad studentai patys turi susieti modulių turinį ir metodiką. Studentai dėl to nesiskundė, tikriausiai todėl, kad jie užsiima savo monodisciplinine tyrimų sritimi, kaip rodo jų baigiamųjų darbų pavadinimai (žr. 5 priedą).

Studentai taip pat gyrė dėstytojų atsidavimą siekiant, kad studentų studijos būtų sėkmingos. Kadangi studentų studijų patirtis labai įvairi ir dauguma jų neturi filosofijos, teologijos ar religijotyros bakalauro laipsnio, jiems nuolat reikia individualios pagalbos, kad pasivytų šių disciplinų trūkumus. Dėstytojai noriai teikia šią informaciją studentams. Studentai taip pat vertino dėstytojų mentorystę rengiant baigiamuosius darbus. Dėl labai mažo personalo ir studentų skaičiaus santykio šis daug darbo reikalaujantis metodas yra įmanomas, tačiau kita vertus, kyla pavojus programos nuoseklumui ir akademiniam lygiui, nes kyla pavojus, kad atskirų studentų interesai ir poreikiai gali tapti (vienintele) programos varomąja jėga. Tai rodo pokalbiai su dėstytojais ir studentais bei kelių baigiamųjų darbų temos (žr. 5 priedą).

Kaip matyti iš 10 priedo rev., dėstytojai taiko įvairius mokymo ir vertinimo metodus. Tobulinti ir toliau tobulinti šiuos metodus jiems padeda VU Švietimo kompetencijų centras, kuris siūlo keletą šios srities programų (SER, 58f.).

FAKTINĖ PADĖTIS

5.2.1. Užtikrinamos dėstytojų akademinio judumo galimybės.

Remiantis SER, p. 56, Programos dėstytojai paprastai naudojami "Erasmus+" mainų programos "Mokymosi mobilumas" teikiamomis galimybėmis. Vizitai pagal šias programas finansuojami iš specialiai šioms programoms skirtų ES lėšų. Tarptautinių ryšių koordinatoriai nuolat informuoja dėstytojus apie mainų galimybes, konsultuoja juos ir teikia organizacinę pagalbą.

Lėšos šioms edukacinėms iniciatyvoms remti kasmet skiriamos einamųjų metų VU biudžete. Projektinė veikla, finansuojama iš Lietuvos mokslo tarybos skirstomų ES fondų ar kitų išorinių institucijų, finansuojančių mokslinius tyrimus ir kitas veiklas, taip pat sudaro galimybes mainų vizitams, kuriomis noriai naudojasi dėstytojai. Jų tikslus ir trukmę lemia projekto pobūdis. KAU, vykdančios šios srities SP, sudaro palankias sąlygas projektinei veiklai ir vizitams, reikalingiems jiems įgyvendinti. Dėstytojus apie tokios veiklos ir stažuočių galimybes informuoja projektų koordinatorių, kuris taip pat konsultuoja projektų rengimo ir vizitų organizavimo klausimais, teikia organizacinę ir administracinę pagalbą.

Projektinė veikla, ypač bendradarbiaujant su kitais Lietuvos universitetais, sudaro platesnes galimybes kviesti trečiosiose šalyse dirbančius mokslininkus skaityti paskaitų ir seminarų pagal šios srities programas. 18 lentelėje (SER, p. 57) pateikiama dėstytojų mobilumo 2020-2023 m. laikotarpiu suvestinė, o 19 lentelėje (SER, p. 58) apžvelgiami Programoje paskaitas skaitę užsienio dėstytojai.

5.2.2. Užtikrinamos dėstytojų kompetencijos tobulinimo galimybės.

2018 m. VU pradėjo kurti dėstytojų pedagoginių kompetencijų tobulinimo sistemą. Todėl pedagoginės kompetencijos, kurias turi turėti kiekvienas VU dėstytojas aprašyti ir patvirtinti Vilniaus universiteto nuostatuose. Vadovaujantis šiais nuostatais, konkursų į pareigas ir atestacijos metu pradėtas pedagoginių darbuotojų pedagoginių kompetencijų vertinimas. VU Nuostatuose akademinės kompetencijos siekis yra viena svarbiausių dėstytojų ir mokslo darbuotojų profesinių vertybių. Dėstytojų kompetencijos tobulinimo sistema veikia keliais lygmenimis. Pedagoginio personalo pedagoginių kompetencijų ugdymui organizuoti įsteigtas VU Pedagoginių kompetencijų centras. Jis periodiškai organizuoja pagrindinių pedagoginių kompetencijų ugdymo programą, taip pat įvadinę programą naujiems VU dėstytojams ir pedagoginių kompetencijų ugdymo programą.

Studijų programoje daugiausia dėmesio skiriama modulių formuojamoms kompetencijoms, studijų ir vertinimo metodų darnai, įvairovės ir lygių galimybių universitete plėtrai, skirtingiems mokymo ir mokymosi metodams bei stiliams, studentų pasiekimų vertinimo strategijoms. Centras aktyviai reaguoja į studijų srities naujoves ir atnaujina vykdomas programas.

Deja, dėstytojai sistemingai neregistruoja savo dalyvavimo kvalifikacijos kėlimo renginiuose ir mokymuose, tačiau jų gyvenimo aprašymuose pateiktų duomenų analizė rodo, kad jie linkę dalyvauti naujose galimybėse.

Dėstytojų, dalyvavusių pedagoginių kompetencijų tobulinimo mokymuose, apklausos rodo, kad jie dažnai pabrėžia bendravimo ir bendradarbiavimo su kitais dėstytojais naudą ir svarbą, taip pat galimybę apmąstyti savo mokymosi patirtį.

Pažymėtina, kad nuo 2021 m. dėstytojai gali gauti specialų finansavimą modulių atnaujinimui ir rengimui, kad padidintų studentų įsitraukimą.

Programos dėstytojai tobulina savo mokslinių tyrimų kompetenciją daugiausia dalyvaudami nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose. Jie skaito pranešimus ir plečia savo patirtį klausydamiesi kitų pranešimų ir dalyvaudami diskusijose. Dalyvavimas įvairiuose projektuose, kuriuose atliekami

komandiniai tyrimai, straipsnių rašymas, dalyvavimas mokslinių žurnalų redakcinių kolegijų darbe ir straipsnių recenzavimas taip pat padeda tobulinti šią kompetenciją.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 5.2.)

VU turi gerai veikiančią akademinio personalo įdarbinimo, vertinimo ir skatinimo sistemą, kurioje atsižvelgiama ne tik į mokslinę, bet ir į pedagoginę veiklą. Be to, VU vertina ir skatina akademinį mobilumą bei akademinio personalo dėstyto ir mokslinių tyrimų kompetencijų tobulinimą. Dėstytojai patvirtino, kad jie gauna tikslinį finansavimą, kuris leidžia jiems dalyvauti konferencijose užsienyje ir ERASMUS+ mainuose, taip pat vyksti į mokslinių tyrimų vizitus (pavyzdžių žr. SER, p. 57, 60). Pagal programą taip pat kviečiami dėstytojai iš užsienio skaityti kviestines paskaitas (SER, p. 58).

5 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa			X		

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. Dėstytojų kompetencija ir atsidavimas. Studentai gyrė dėstytojus už tai, kad jie padėjo jiems esant žinių trūkumams ir konsultavo juos rengiant baigiamuosius darbus.
2. VU turi gerai veikiančią akademinio personalo įdarbinimo, vertinimo ir skatinimo sistemą, skatina jų akademinį mobilumą ir profesinį tobulėjimą.

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. Programos tikslai reikalauja (labiau) tarpdisciplininio mokymo. Tai galima įgyvendinti dėstant grupėmis ir (arba) peržiūrint kai kurių kursų turinį.

Tolesniam tobulinimui

1. Ekspertų grupė rekomenduoja išplėsti akademinio judumo galimybes visiems Programos dėstytojams.

6 SRITIS: MATERIALIEJI IŠTEKLIAI

6.1. Patalpos, informaciniai ir finansiniai ištekliai yra pakankami ir leidžia pasiekti studijų rezultatus.

FAKTINĖ PADĖTIS

6.1.1. Patalpos, informaciniai ir finansiniai ištekliai yra tinkami ir pakankami veiksmingam studijų procesui.

Programa įsikūrusi Filosofijos fakultete, istoriniame pastate, kuris 2005 m. buvo visiškai atnaujintas. Šiame pastate yra 12 auditorijų, 11 seminarų salių ir 2 kompiuterių laboratorijos, iš viso 1041 vieta. Kiekvienoje salėje yra pagrindinės technologijos: kompiuteriai, daugialypės terpės projektoriai ir belaidis internetas (per "Eduroam"). Kadangi Programos studentų skaičius nedidelis, studentai dažniausiai naudojasi seminarų salėmis, kuriose sukuriama interaktyvesnė ir asmeniškesnė aplinka. Keliuose kabinetuose taip pat galima mokytis mišriuoju būdu, todėl juose galima dalyvauti ir asmeniškai, ir internetu, o tai suteikia lankstumo mokymosi procesui (SER, 61 p.).

Studentai ir darbuotojai gali naudotis įvairiais informaciniais ištekliais. Fakulteto bibliotekoje yra specializuota daugiau nei 7 000 pavadinimų religijos, filosofijos ir susijusių sričių leidinių kolekcija. Be to, studentai gali naudotis Centrine biblioteka ir Mokslinės komunikacijos ir informacijos centru (MKIC), kuris dirba visą parą. Kartu šiose bibliotekose galima rasti daugiau kaip 30 000 knygų ir prieigą prie 92 skaitmeninių duomenų bazių, įskaitant JSTOR, Oxford Journals Online, Springer Link ir Academic Search Complete. Šios duomenų bazės apima platų akademinį žurnalų ir leidinių spektrą, todėl studentai turi tvirtą pagrindą religijos studijų tyrimams.

Studentai ir dėstytojai taip pat gali naudotis specializuota programine įranga, kuri padeda atlikti duomenų analizę ir vykdyti akademinis projektus. Tarp programinės įrangos yra SPSS Modeler ir Statistics, MAXQDA (kokybinių duomenų analizei) ir Microsoft Dynamics. Šias priemones galima naudoti kompiuterių laboratorijose, be to, jomis galima naudotis nuotoliniu būdu, todėl studentai gali tęsti darbą iš namų.

Šioms priemonėms ir ištekliais atnaujinti naudojami finansiniai ištekliai. Fakulteto administracija kartu su programų komitetais reguliariai peržiūri ir atnaujina išteklius, atsižvelgdama į akademinis poreikius. Su fakulteto nariais du kartus per metus konsultuojamasi dėl jų kursams reikalingų knygų ir medžiagos. Sistema "Pasiūlyk knygą" taip pat leidžia studentams ir dėstytojams rekomenduoti naujus išteklius įsigijimui, taip užtikrinant, kad bibliotekos kolekcija išliktų aktuali ir atitiktų dabartines akademines tendencijas.

6.1.2. Ištekliai nuolat planuojami ir atnaujinami.

Vilniaus universiteto Filosofijos fakultetas vadovaujasi struktūriniu programos išteklių planavimo ir atnaujinimo procesu. Šis procesas apima nuolatinį fakulteto administracijos ir Programos komitetų veiklos koordinavimą, siekiant nustatyti ir patenkinti išteklių poreikius. Du kartus per metus fakulteto nariai peržiūri savo kursams reikalingą medžiagą ir, jei reikia, pateikia prašymus dėl atnaujinimų ar papildomų išteklių. Fakultete taip pat naudojama sistema "Pasiūlyk knygą", leidžianti tiek dėstytojams, tiek studentams rekomenduoti naujus šaltinius, taip užtikrinant, kad biblioteka atitiktų dabartinius akademinis poreikius.

Finansiniai ištekliai mokymosi medžiagai atnaujinti kasmet skiriami iš fakulteto biudžeto, finansuojamo iš universiteto lėšų, projektinės veiklos ir kitų šaltinių. Pastaruoju metu buvo atnaujintos auditorijos, skirtos hibridiniam mokymuisi, ir atnaujintos paskaitų ir seminarų technologijos. Be to, reguliariai atnaujinamos specializuotos programinės įrangos licencijos ir duomenų bazių prenumeratos, kad būtų patenkinti besikeičiantys programos poreikiai. Toks sistemingas požiūris padeda išlaikyti aukštą mokymosi išteklių standartą ir užtikrina, kad medžiagos ir įranga atitiktų naujausius akademinis reikalavimus.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 6.1.)

Programoje demonstruojamas gerai organizuotas požiūris į mokymosi išteklių ir priemonių, kurios veiksmingai tenkina studentų akademinis poreikius, teikimą. Dėl apgalvotai atnaujintų erdvių ir turimų technologinių bei informacinių išteklių sukuriama palanki ir lanksti mokymosi aplinka. Programos ištekliai reaguoja į kintančius akademinis poreikius, reguliariai atnaujinami atsižvelgiant į dėstytojų ir studentų nuomonę, užtikrinant, kad tiek fizinė, tiek skaitmeninė medžiaga išliktų aktuali ir prieinama. Be to, Programos įsipareigojimas užtikrinti prieinamumą, kaip matyti iš paramos mišriam mokymuisi ir prisitaikančioms technologijoms, pabrėžia Programos įsipareigojimą siekti įtraukties.

Filosofijos fakultetas turi gerai organizuotą išteklių planavimo ir atnaujinimo metodą, kuris padeda siekti akademinų programos tikslų. Reguliarus administracijos ir fakulteto bendradarbiavimas užtikrina, kad išteklių poreikiai būtų greitai nustatomi ir tenkinami, o du kartus per metus atliekamos peržiūros leidžia laiku atnaujinti kursų medžiagą. Sistema "Pasiūlyk knygą" dar labiau padidina lankstumą ir leidžia bibliotekai greitai reaguoti į naujus išteklių prašymus tiek iš studentų, tiek iš dėstytojų. Finansinis planavimas atrodo patikimas, nes kasmet skiriami asignavimai bibliotekos ištekliams, klasių technologijoms ir programinės įrangos licencijoms, kurie padeda išlaikyti programos kokybę.

6 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa				X	

PAGIRTINI ASPEKTAI

- 1. Religijos studijų programa suteikia galimybę naudotis modernizuota įranga ir visą parą veikiančiomis studijų erdvėmis, kurios padeda tiek tradiciniam, tiek mišriam mokymuisi.*
- 2. Reguliari išteklių peržiūra ir sistema "Pasiūlyk knygą" užtikrina, kad bibliotekos ir akademinė medžiaga išliktų aktuali ir atitiktų dabartinius akademinis poreikius.*

7 SRITIS: STUDIJŲ KOKYBĖS VALDYMAS IR VIEŠINIMAS

7.1. Studijų krypties plėtra grindžiama vidine kokybės užtikrinimo sistema, kurioje dalyvauja visos suinteresuotosios šalys, nuolatine stebėseną, skaidrumu ir visuomenės informavimu.

FAKTINĖ PADĖTIS

7.1.1. Veiksminga vidinė programų kokybės užtikrinimo sistema

SER, p. 66f, teigiama, kad VU studijų kokybės užtikrinimo sistema įgyvendinama pagal atitinkamus kokybės užtikrinimo standartus ir gaires. Pagrindinė atsakomybė už vidinį kokybės užtikrinimą tenka Studijų programų komitetui (SPK, jo sudėtis pateikta 8 priede). Šio komiteto veiklą prižiūri VU Studijų kokybės ir plėtros skyrius.

SPC posėdžiai rengiami prireikus ir ne rečiau kaip kartą per semestrą. Viena iš pagrindinių SPC užduočių - tobulinti Programą, siekiant Programos tikslų, kompetencijų, turinio, metodų ir studentų pasiekimų vertinimo darnos, jos aktualumo ir konkurencingumo. SPK taip pat analizuoja studentų, absolventų, dėstytojų ir socialinių partnerių atsiliepimus apie Programą ir aptaria, kaip ją tobulinti. Galiausiai SPC dalyvauja rengiant ir tvirtinant atitinkamus dokumentus (pvz., kursų aprašus) ir vertina studentų kompetencijas, kurias jie įgijo pagal kitas programas.

2021 m. SPK parengė programos tobulinimo planą ir pažangos ataskaitą, kurie buvo aptarti ir patvirtinti 2022 m. kovo mėn. 2023 m. gruodžio mėn. buvo patvirtinti esminiai Programos pakeitimai, kuriuos sudarė Programos rezultatų/rezultatų koregavimas, perėjimas nuo 6 prie 5 kreditų, daugiau modulių perkėlimas iš privalomųjų į pasirenkamuosius, Programos tinklėlio keitimas įtraukiant daugiau religijos studijų modulių (Biblija kaip antropoteologinis pasakojimas, Krikščionybės istorija, Dieviškumo samprata klasikinėje antikoje, Religijos sociologija, Religija ir nusikalstamumas) 2024-2025 m. priėmimui (SER, p. 68).

7.1.2. Veiksmingas suinteresuotųjų šalių (studentų ir kitų) įtraukimas į vidinį kokybės užtikrinimą

Pagal SER, p. 68, socialiniai partneriai dalyvauja užtikrinant Programos kokybę ir vientisumą: Socialiniai partneriai padeda nustatyti rinkos poreikius, susijusius su kompetencijomis ir studijų rezultatais, teikia pasiūlymus dėl dėstytinų modulių; 2) dalyvaujant baigiamųjų darbų gynimo komisijose, socialiniai partneriai užtikrina, kad studentams būtų užduodami klausimai, susiję su darbo rinkoje reikalingomis kompetencijomis, siūlo būsimų baigiamųjų darbų temas ir ypač 3) dalyvauja organizuojant ir įgyvendinant studentų praktikas. Praktikos metu socialinių partnerių atstovai konsultuoja studentus ir vertina jų darbo rezultatus; 4) skaitydami paskaitas ar vesdami seminarus studentams. Socialinių partnerių darbas SPC leidžia studentams juos pamatyti ir pažinti, o socialiniams partneriams - prisidėti prie studijų rezultatų. SPC informuoja socialinius partnerius apie visus SP projekto pakeitimus.

Socialiniai partneriai ir programos absolventai prisideda prie jos viešinimo socialinėje žiniasklaidoje ir savo draugų rate. Absolventai taip pat dalyvauja užtikrinant Programos kokybę.

7.1.3. Renkama, naudojama ir viešai skelbiama informacija apie programas, jų išorinį vertinimą, tobulinimo procesus ir rezultatus.

VU Studijų informacinę sistemą (VUSIS) sudaro, be kita ko, studentų administravimo programa, leidžianti įgaliotiems darbuotojams peržiūrėti ir redaguoti studentų asmeninius duomenis, jų įvertinimus moduluose, registraciją į pasirenkamuosius dalykus, baigiamųjų darbų temas. VUSIS taip pat informuoja studentus apie jų prašymų rezultatus, baigiamųjų darbų vertinimus ir kt. Visi su studentais susiję dekretai generuojami VUSIS, šioje sistemoje taip pat pateikiama informacija apie priėmimą ir statistiniai duomenys apie studentus bei jų studijas. Dėstytojai gali įvesti egzaminų rezultatus, įkelti kursų aprašus ir peržiūrėti konkretų modulį studijuojančių studentų sąrašus.

Studijų vertinimo rezultatai skelbiami vu.lt puslapyje, vidiniame Universiteto puslapyje ir VUSIS. Programos tobulinimo planus ir pažangos ataskaitas planuojama skelbti intranete, taip suteikiant šią informaciją studentams.

7.1.4. Renkami ir analizuojami studentų atsiliepimai

Siekiant gerinti programos kokybę, sistemingai renkama informacija apie tyrimų kokybę ir suinteresuotųjų šalių atsiliepimai. Studentų apklausas sudaro: 1. kiekvieno studijuojamo modulio kokybės apklausa (kiekvieno semestro pabaigoje); 2. semestro studijų kokybės apklausa (kiekvieno semestro pabaigoje); 3. pirmo kurso studentų apklausa apie priėmimo procesą, studijų pasirinkimo priežastis ir lūkesčius (pirmojo semestro metu); 4. paskutinio kurso studentų apklausa apie Programą, jos įgyvendinimo kokybę ir studijų sąlygas (paskutinio kurso paskutinio semestro pabaigoje). Išsamūs apklausų rezultatai skelbiami viešai ir prieinami visiems VU darbuotojams; 5. studentų, atliekančių praktiką, apklausa; 6. atvykstančių ir išvykstančių mainų studentų ir jų mainų programų apklausa (SER, p. 69f.).

Absolventų apklausa apie studijų metu įgytas kompetencijas ir jų įsitvirtinimą darbo rinkoje atliekama praėjus 12, 36 ir 60 mėnesių po studijų baigimo. Deja, dėl mažo absolventų aktyvumo SKP negali gauti reprezentatyvių duomenų ir daryti statistinių apibendrinimų.

SER, p. 70f. apžvelgiamos šios programos studentų apklausos 2020-2023 m. Į apklausas atsakė 21 iš 38 studentų (55,62 proc.). Į klausimus atsakė 18 studentų:

- studijuojamų modulių turinio kokybę (visi 100 proc. teigė, kad yra juo patenkinti);
- pasitenkinimas modulių dėstytojų kokybe (94,44 proc. atsakė tvirtai taip, greičiau taip - 5,56 proc.);
- ar jie apskritai patenkinti studijomis VU (88,89 proc. atsakė tvirtai taip, greičiau taip - 11,11 proc.);
- ar jie buvo skatinami išreikšti savo nuomonę (94,44 proc. atsakė tvirtai taip, 5,56 proc. - greičiau taip);
- ar jie buvo skatinami savarankiškai tyrinėti ir analizuoti įvairias problemas (100 proc. atsakė tvirtai "taip").
- ar jiems buvo skiriamos užduotys, kurios ugdė kritinį mąstymą (88,89 proc. atsakė tvirtai taip, 11,11 proc. greičiau taip).

5 studentai atsakė į klausimą, ar juos tenkino dėstytojų anglų kalbos žinios semestro metu (40 proc. atsakusiųjų pasirinko tvirtą "Taip", 60 proc. nurodė, kad tą semestrą neturėjo anglų kalbos modulio). Galiausiai 21 studentas atsakė į klausimą, ar rekomenduotų savo studijas artimiesiems, draugams ir pažįstamiems (95,24 proc. rekomenduotų, 4,76 proc. nerekomenduotų). Paprašyti pakomentuoti, kodėl rekomenduotų Programą, studentai pabrėžė aukštą studijų ir dėstytojų kokybę, dėstytojų profesionalumą, pagarbą studentų nuomonei ir pačiam dalykui, savarankiškų tyrimų skatinimą, taip pat išskyrė Programą kaip neturinčią analogų Lietuvoje.

Du kartus per studijų metus VU atlieka centralizuotą pirmosios ir antrosios pakopos studentų apklausą 1) Apie konkrečius modulius. Šioje apklausoje naudojamas universiteto mastu rekomenduojamas klausimynas apie konkretų modulį. Jame studentai gali anonimiškai išreikšti savo nuomonę apie studijas, įskaitant nuomonę apie konkrečius modulius. Dėstytojai tiesiogiai gauna atsiliepimus apie jų dėstomus studijų modulius; SPK pirmininkas tiesiogiai gauna atsiliepimus apie visus studijų modulius; CAU administracija gauna atsiliepimus apie visus konkrečiame CAU dėstomus modulius.

2) Apie bendrą pasitenkinimą konkrečiaus semestro studijomis. Išsamūs apklausos apie Programą rezultatai skelbiami VU intranete. Šiuos duomenis naudoja: Programos vykdytojai - Programai tobulinti, o SPC - nuolatiniam kokybės užtikrinimui.

ANALIZĖ IR IŠVADOS (dėl 7.1.)

VU veikia profesionali ir veiksminga kokybės užtikrinimo sistema, kuri į šį procesą įtraukia visus susijusius partnerius (dėstytojus, studentus, absolventus, socialinius partnerius ir darbdavius). Kaip parodė pokalbis su SER komanda, šios programos kokybės valdymas yra geranoriškas, tačiau nepakankamai veiksmingas. 2021 m. ankstesnė vertinimo grupė primygtinai rekomendavo vadovybei pertvarkyti Programą (EER 2021, p. 14, 36, SER, p. 24). Ekspertų grupė palankiai vertina numatomus pokyčius, kuriems pritaria ir dėstytojai bei studentai. Vis dėlto ekspertų grupei nesuprantama ir

faktiškai nepriimtina, kad svarbiausiems pokyčiams įgyvendinti prireikė trejų metų (tai, kad 2024-2025 m. nebuvo priimta nė vieno studento, reiškia, kad šių pokyčių įgyvendinimas bus atidėtas dar vieneriems metams). Neišvengiamai lėtas procesas daro neigiamą poveikį studentų priėmimui ir kelia grėsmę Programos gyvybingumui ir tvarumui, kaip buvo pažymėta ekspertų grupės pokalbiuose su fakulteto vadovybe, dėstytojais ir studentais.

SER 68 p. apžvelgiamas suinteresuotųjų šalių (studentų ir socialinių partnerių) dalyvavimas vidiniame programos kokybės užtikrinime. Kalbant apie studentus, šis dalyvavimas tikrai veiksmingas. Studentai labai teigiamai vertina programos turinį ir dėstytojų darbo kokybę. Jie taip pat mano, kad buvo atsižvelgta į jų kritines pastabas dėl Programos, ypač į jų prašymą mažiau teologijos ir daugiau religijos studijų, ir dėl to buvo pakeista šių dviejų disciplinų pusiausvyra. Tai rodo, kad Programos vadovybė veiksmingai renka ir analizuoja studentų atsiliepimus. SER, p. 70f. apibendrinamos studentų apklausos 2020-2023 m. laikotarpiu. Šie duomenys rodo, kad studentai buvo labai patenkinti Programos kokybe ir turiniu, dėstytojų kokybe ir būdais, kuriais jie buvo skatinami aktyviai dalyvauti kursuose. Šiuos bendrus teigiamus pastarojo meto vertinimus patvirtino pokalbiai su šiuo metu studijuojančiais studentais.

Tačiau socialiniai partneriai ir darbdaviai beveik nedalyvauja Programoje, nes oficialiai prie jos neprisideda. Tai nenuostabu, nes šios programos esmė yra teorinė (programoje nėra praktinio komponento, jau nekalbant apie praktiką), o dauguma absolventų pradeda doktorantūros projektą; šie du veiksniai neišvengiamai reiškia, kad programos ryšiai su pasauliu už akademinės bendruomenės ribų yra silpni. Suinteresuotųjų šalių dalyvavimo užtikrinant Programos kokybę apibūdinimas (SER, p. 68), be abejo, yra teisingas VU lygmeniu, tačiau jis neatspindi religijos studijų programos realybės.

7 SRITIS: IŠVADOS

1 SRITIS	Neigiamas - 1 Neatitinka reikalavimų	Patenkinamai - 2 Atitinka reikalavimus, tačiau yra esminių trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Gerai - 3 Atitinka reikalavimus, tačiau yra trūkumų, kuriuos reikia pašalinti	Labai gerai - 4 Labai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu, be jokių trūkumų	Išskirtinis - 5 Išskirtinai gerai nacionaliniu ir tarptautiniu mastu be jokių trūkumų
Antroji pakopa		X			

PAGIRTINI ASPEKTAI

1. *Studentai labai teigiamai vertina programos turinį, dėstytojų kompetenciją ir atsidavimą bei skatinimą aktyviai dalyvauti programoje.*
2. *VU turi profesionalią ir veiksmingą vidinio kokybės užtikrinimo sistemą.*

REKOMENDACIJOS

Trūkumams šalinti

1. *Programos valdymas nėra veiksmingas.*
2. *Programa turėtų padidinti absolventų grįžtamąjį ryšį, kad būtų geriau atstovaujama tolesnėse apklausose.*

Tolesnis tobulinimas

1. *Programai skubiai reikia glaudesnio ryšio su socialiniais partneriais ir darbdaviais*
2. *Programoje turėtų būti apibrėžti socialinių partnerių vaidmenys grįžtamojo ryšio procese.*

V. APIBENDRINIMAS

Tarpdisciplininis ir nekonfesinis programos pobūdis atitinka Lietuvos visuomenės poreikius. Tačiau Programai trūksta empirinės ir praktinės pusės, todėl jos ryšiai su darbo rinka už akademinės bendruomenės ribų yra silpni. Be to, Programa yra nepakankamai kryptinga ir subalansuota: atrodo, kad visi (dėstytojai, studentai ir absolventai) skirtingai supranta Programos tikslus ir privalumus. Kitas nepakankamo dėmesio įrodymas - baigiamųjų darbų temos, kurios kai kuriais atvejais neatitinka tarpdisciplininio ir nekonfesinio Programos pobūdžio. Atskirų modulių lygmeniu mokymo / mokymosi ir vertinimo metodai yra suderinti su Programos studijų rezultatais, tačiau ekspertų grupei buvo sunku įvertinti Programos kaip visumos struktūrą dėl rimtų SER trūkumų. Apskritai ekspertų grupė mano, kad ši programa nėra tvari dėl nepakankamo dėmesio ir pusiausvyros tarp teorinių ir empirinių / praktinių modulių, silpnų sąsajų su darbo rinka ir nuolat labai mažo studentų skaičiaus.

Atskiri dėstytojai stengiasi į savo kursus įtraukti naujausius mokslinius tyrimus. Be to, teigiamas programos bruožas - parama studentų mokslinių tyrimų įgūdžių ugdymui per seminarus, viešas paskaitas ir praktinius užsiėmimus. Tačiau dėmesys konkrečioms dėstytojų kompetencijos sritims gali riboti studentams, ypač tiems, kurie domisi religijos sociologija ir antropologija, prieinamų mokslinių tyrimų galimybių įvairovę. Daugeliui į programą stojančių studentų trūksta žinių apie specifines metodologijas, naudojamas tokiose srityse kaip filosofija, istorija ir religijotyra, todėl jiems sunkiau prisitaikyti prie programos mokslinių tyrimų reikalavimų. Formalus mokslinių tyrimų metodologijos kursas ankstesnėje studijų programos dalyje suteiktų bendrą pagrindą ir užtikrintų, kad visi studentai, nepriklausomai nuo jų bakalauro studijų, turėtų reikiamų įgūdžių, reikalingų sudėtingoms mokslinių tyrimų užduotims atlikti ir sėkmingai užbaigti savo baigiamuosius darbus. Programai naudinga dėstytojų mokslinių tyrimų kokybė, jų tarptautinis bendradarbiavimas ir išorės partnerystė, tačiau panašu, kad tai pirmiausia naudinga dėstytojams. Išplėtus šį bendradarbiavimą ir tiesiogiai įtraukus studentus į tarptautinius mokslinių tyrimų tinklus, būtų galima gerokai pagerinti studentų mokslinių tyrimų patirtį.

Patikslintais priėmimo kriterijais siekiama supaprastinti priėmimo procesą ir pritraukti daugiau kandidatų. Vis dėlto dėl to, kad nėra konkrečių filosofijos ar religijos studijų išankstinių sąlygų, kyla sunkumų siekiant nuoseklaus akademinio pasirengimo, atitinkančio aukštesnius akademinis studentų lūkesčius. Atsižvelgiant į tai, kad programa yra orientuota į mokslinius tyrimus ir skirta kaip kelias į doktorantūros studijas, atrodo, kad priėmimo proceso metu nepakankamai dėmesio skiriama studentų tinkamumui įvertinti. Dėl to dėstytojams, neturint bendro pagrindo, gali būti sunku veiksmingai dėstyti pažangią medžiagą.

VU užsienio kvalifikacijų, dalinių studijų ir ankstesnio mokymosi pripažinimo procesas yra aiškus, prieinamas ir suderintas su tarptautiniais standartais, padedantis studentams iš įvairių šalių. Be to, VU suteikia pakankamai išteklių ir partnerysčių akademiniam mobilumui remti. Pokalbis su studentais patvirtino, kad universiteto paramos paslaugos yra plačios ir gerai struktūrizuotos, veiksmingai tenkinančios įvairius studentų poreikius. Akademinė mentorystė ir prieinamos konsultavimo paslaugos sukuria palankią aplinką, skatinančią tiek asmeninę, tiek akademinę sėkmę. Apskritai paramos paslaugų spektras ir VU teikiamos informavimo ir konsultavimo paslaugos yra stiprus privalumas, teigiamai prisidedantis prie programos studentų patirties.

Programos mokymo ir mokymosi procesas yra gerai struktūrizuotas ir apima kontaktines pamokas, savarankišką darbą ir naujoviškus metodus, pavyzdžiui, apverstas klases ir tarpusavio vertinimą. Šie metodai skatina kritinį mąstymą, analitinius įgūdžius ir savarankišką problemų sprendimą. Nuolatinio vertinimo sistema užtikrina reguliarią grįžtamąjį ryšį, padedantį studentams tobulinti savo įgūdžius studijų metu. Programoje demonstruojamas įsipareigojimas siekti įtraukties, sudarant individualius studijų planus ir taikant kompensacines priemones studentams, susiduriantiems su sunkumais. Programos studentų pažangos stebėsenos sistema yra gerai struktūrizuota, užtikrinanti nuoseklią grįžtamąją informaciją, leidžiančią studentams savarankiškai vertinti ir planuoti savo akademinę pažangą. Absolventų įsidarbinimo galimybės stebimos naudojant išorines ir vidines sistemas.

Programoje taikoma griežta akademinio sąžiningumo, tolerancijos ir nediskriminavimo politika - per vertinimo laikotarpį nebuvo užregistruota jokių pažeidimų.

Visi dėstytojai turi daktaro laipsnį ir yra savo srities ekspertai. Jie reguliariai ir neseniai paskelbė savo srities publikacijų, o kiekvieno kurso privaloma literatūra yra aktuali, naujausia ir geros (tarptautinės) kokybės. Kadangi dauguma studentų neturi filosofijos, teologijos ar religijotyros bakalauro laipsnio, jiems nuolat reikia individualios pagalbos, kad pasivytų šių disciplinų trūkumus, ir dėstytojai labai noriai teikia studentams tokią informaciją. Kita vertus, kyla pavojus programos nuoseklumui ir akademiniam lygiui, nes kyla pavojus, kad atskirų studentų interesai ir poreikiai gali tapti (vienintele) programos varomąja jėga.

VU turi gerai veikiančią akademinio personalo įdarbinimo, vertinimo ir skatinimo sistemą, kurioje atsižvelgiama ne tik į mokslinę, bet ir į pedagoginę veiklą. Be to, VU vertina ir skatina akademinį mobilumą bei akademinio personalo dėstyto ir mokslinių tyrimų kompetencijų tobulinimą.

Programoje demonstruojamas gerai organizuotas požiūris į mokymosi išteklių ir priemonių, kurios veiksmingai tenkina studentų akademinis poreikius, teikimą. Dėl apgalvotai atnaujintų erdvių ir turimų technologinių bei informacinių išteklių sukuriama palanki ir lanksti mokymosi aplinka. Programos ištekliai atitinka kintančius akademinis poreikius. Be to, Programos įsipareigojimas užtikrinti prienamumą, kaip matyti iš paramos mišriam mokymuisi ir prisitaikančioms technologijoms, pabrėžia jos atsidavimą įtraukčiai.

VU turi profesionalią ir veiksmingą kokybės užtikrinimo sistemą, kuri į šį procesą įtraukia visus susijusius partnerius. Tačiau Programos kokybės valdymui trūksta veiksmingumo. 2021 m. ankstesnė vertinimo grupė primygtinai rekomendavo vadovybei pertvarkyti Programą. Ekspertų grupė palankiai vertina numatomus pokyčius, tačiau ekspertų grupei nesuprantama ir faktiškai nepriimtina, kad svarbiausiems pokyčiams įgyvendinti prireikė trejų metų.

Studentų atsiliepimai rodo, kad studentai buvo labai patenkinti programos kokybe ir turiniu, dėstytojų kokybe ir tuo, kaip jie buvo skatinami aktyviai dalyvauti kursuose.

VI. IŠSKIRTINUMO PAVYZDŽIAI

Tarp meistriškumo pavyzdžių turėtų būti pavyzdžių, pasižyminčių išskirtinėmis savybėmis, kurių ne visi gali pasiekti.

1. *Dėstytojų moksliniai tyrimai ir veiklos rezultatai užtikrina aukštą akademinę kursų kokybę.*
2. *Tarptautinis bendradarbiavimas suteikia dėstytojams vertingų galimybių įsitraukti į pasaulinius akademinis tinklus ir praturtina programos akademinę aplinką.*
3. *VU turi gerai veikiančią akademinio personalo įdarbinimo, vertinimo ir skatinimo sistemą, skatina jų akademinį mobilumą ir profesinį tobulėjimą.*

Vertimas atliktas naudojant automatinio vertinimo programą „DeepL“.

Kilus abejonėms dėl vertimo tikslumo, vadovautis išvadamis originalo kalba.